

Väinö Tanner valittu sosialidemokraattisen puolueen johtajaksi

Äänet niin tasan, että Tanner voitti
Fagerholmin äänillä 95—94

HELSINKI, huhtik. 24 p. — Tänään toimitetussa äänestyksessä tuli Väinö Tanner valituksi sosialidemokraattisen puolueen johtajaksi. Äänet Tannerin ja Fagerholmin välillä menivät niin tasan, että Tanner voitti yhden äänen enemmistöllä, saaden 95 ääntä Fagerholmin 94 vastaan. Tanner on 76 vuoden ikäinen ja yksi sos.-dem. puolueen perustajia.

Tannerilla olisi ollut mahdollisuus sijoittua pääministerin paikalle ollessaan suurimman puolueen jäsen, mutta hänen lähimmät ystävänsä suosivat vähemmän merkittävää paikkaa, jättäen pääministeri Fagerholmin taikka jonkun muun keskustaan lukeutuvan tuohon korkeaan johtosemaan. Sitäpaitsi maalaisliitto ei ole laisinkaan myönteinen Tanneria kohtaan.

Radion maininta

Illempiä yleisradioja vihjattiin yleisiä uutisia käsitellessä sellaista, että pääministeri Fagerholm ehkä tuntee asemansa heikentyneen niin suuresti, että näkee parhaimmaksi erota hallituksesta, koskapa hänellä ei ole takanaan sos.-dem. puolueen virallista tukea.

Tämän päivän äänestys katsotaan henkilökohtaiseksi voittoksi Väinö Leskelle, puolueen tähänastiselle sihteerille. Leskinen ryhtyi viikkoja sitten taistelemaan puolueen johdosta puolustusministeri Emil Skogia vastaan. Molemmat kuitenkin vetäytyivät ehdokkuudesta antaen kannatuksensa joko pääministerille taikka Tannerille. Leskellä on ollut oikeansivun, Skogilla demokraattien vasemman siiven kannatus. Tämän päivän äänestyksessä ne antoivat kannatuksensa pääministerille, Fagerholmille.

Vastausta vailla oleva kysymys on, millä tavalla sosialidemokraatit ja maalaisliitto suhtautuvat toisiinsa, tuleeko yhteisen kokoomushallituksen jatkuminen mahdolliseksi.

Tanner ei ole milloinkaan halunnut olla yhteistoiminnassa maalaisliiton kanssa enempää kuin kommunistien kanssa, jotka yhtyivät kannattamaan maalaisliittolaista pres. Kekkonen tärkeitä kysymyksiä ja se, että Tanner tunnetusti katsoo syysjaksilla itsensä pres. Kekkonen poliittista johtaja, voisivat johtaa uuteen hallitukseen.

Kuurilan hirmuonnettomuuden selvittely paljastaa junavirkailijan syyllisyyden

Rautatiehallituksen liikennetoimisto mm. selittää:

Poliisiviranomaisten toimesta on jo pääpiirteittäin selvitetty, mitä tuolloin sattui. Riihimäen junaohjaaja ja Kuurilan junanlähettäjät olivat annettujen selvitysten mukaan sopineet onnettomuusjunan kohtauspaikan muuttamisesta Kuurilasta Iittalaan. Iittalassa junanlähettäjät ei ollut tähän keskusteluun osallistunut. Kun koko junaliikenteen hoidon perusedellytyksenä on naapuriasemien junanlähettäjien keskenäinen tekemä sopimus junan lähettämistä ja mainitut junanlähettäjät olivat jo aikaisemmin sopineet kohtauspaikasta Kuurilan, joudutaan onnettomuuden syytä selvittämään ensisijaisesti kiinnittämään huomio siihen, mitä Kuurilassa noihin aikoihin tapahtui.

Kuurilan asemalla oli tuolloin ollut eräs pohjoiseen matkalla oleva tavara-juna. Riihimäen junaohjaajan ja Kuurilan junanlähettäjien kesken kohtauspaikan muuttamisesta käydyt keskustelut jälkeäkin oli Kuurilan vaimoniesi soittanut vaihteella junanlähettäjälle ja ilmoittanut mainitun tavaran junan kuljetajalta saamaa tietoa, että tämän junan veturista alkoi vesi loppua, sekä tiedustellut, milloin juna pääsee eteenpäin. Tämän keskustelun aikana oli mainitun junan kuljettaja saanut vaihdeniemen luo ja siirtynyt tänne paikalle puhelimelle ja jatkanut keskustelua samasta asiasta. Tätä keskustelua oli kestänyt niin kauan, että kellosta saapunut pikajuna 64 oli alkanut lähestyä asemaa. Vaihdeniemi oli silloin keskeyttynyt junanlähettäjän ja kuljettajan käymän keskustelun ilmoittamalla: "Nyt 64 tulee".

Tällä välin pikajuna 64 oli ehtinyt saapua Kuurilan aseman tulopäädystä, jonne se pysähtyi sinne, koska opas-tin oli ollut seis-asennossa. Junanlähettäjät ei lopettanut tavaran junan kuljettajan kanssa käymänsä keskustelun, joka kestänyt noin kahdeksan minuuttia. Tämän jälkeen pikajuna 64 oli alkanut lähestyä asemaa. Vaihdeniemi oli silloin keskeyttynyt junanlähettäjän ja kuljettajan käymän keskustelun ilmoittamalla: "Nyt 64 tulee".

asemalle, sekä kirjoittanut määräysten mukaisesti kirjallisen ilmoituksen junan henkilökunnalle kohtauspaikan järjestämisestä Iittalaan.

Iittalan junanlähettäjään hän ei kuitenkaan ollut muistanut ottaa yhteyttä eikä kysyä lupaa pikajunan 64 eteenpäin lähtemiselle, kuten kaikkien junien osalta on ehdottomasti tehtävä.

Erikoisesti on syytä korostaa sitä, että Riihimäen junaohjaajan ja Kuurilan junanlähettäjän sopimusta uudelleen kohtauspaikan muuttamisesta, kysymys ei ollut mistään viime hetken hätätoimenpiteistä, sillä tästä keskustelusta pikajunan 64 ohittamiseen kului aikaa noin 8 minuuttia.

Käytettävissä ollut aika oli kuitenkin kulunut muuttamatta puhelinkeskusteluun, joka oli käyty Kuurilan junanlähettäjän ja vaihdeniemen välillä asemalla seisonneen tavaran junan kuljettajan kanssa. Tämän jälkeen pikajuna eteenpäin lähtemisestä oli jo tullut kiireellinen asia ja tässä kiireessä oli asia sitten seonnut näin ikäviä seauksia.

Eräs huomautus

Nimim. "Hiukan araksi tullut" kirjoittaa H. Sissa mm. seuraavaa:

Muutama sana vielä Kuurilan kohdasta junaonnettomuudesta. Onko totiaankin niin kuten on mainittu, että junaliikenne rautateillä hoidetaan pelkän muistin varassa. Jos niin on, niin hyvät rautatiehallituksen herrat, korjatkaa tämä epäkohta ja mitä pikemmin sitä parempi. Määrätkään juna-täällä vaikka jonkinlaista kirjaa juna-junien kuluista, etteivät ne jäisi aivan pelkän muistin varaan ja että välttytään uusilta Kuurilan tapaisilta onnettomuuksilta.

Hyvät rautatiehallituksen herrat, tehkää junaliikenne turvallisemmaksi! Alkaa antako junan lähteyksestä ja ohjauksesta puuttava kenenkään muun kuin sen, jota se kulloinkin koskee. Kuurilan tapauksessa oli kolme henkilöä hoidamassa junanlähetyksiä, kaksi oli riittänyt. Sillä mitä useampi kokki, mm. yhteistoiminnassa mainitun vaihdeniemen kanssa huolehtinut siitä, että pikajuna pääsi tulemaan pääopastimelta

Dulles puolustaa McLeodia uudeksi lähettilääksi

WASHINGTON — Valtiosihteeri John Foster Dulles on puolustanut Scott McLeodia miehenä, joka on "kasvanut" viimeisen neljän vuoden aikana ja vakuutti, että hän on hyvä suurlähettilääksi Irlantiin.

McLeod, ent. liittohallituksen tukijaviraston toimitsija ja nyt valtioviraston turvallisuusosaston toimitsija, on saanut nimityksen Dublinin virkaan.

Dulles ei kylläkään kieltänyt raporttia, etteikö hän kerran suunnitellut erottaa uutta suurlähettiläästä uppiniskaisuudesta. "Mutta ne ajat ovat olleet ja menneet" sanoi valtiosihteeri uutiskonferenssissaan. "Minä uskon hänen olevan hyvin lähettilään."

McLeodin nimitys on synnyttänyt arvostelua Kapitolin miellä ja sanomalehdissä ja on yleensä sanottu, että hänen toimintansa turvallisuusohjelmassa ei ansaitse diplomaattista luomua palkkioiksi.

Neljän vuoden jälkeen virastossa, sanoi Dulles, McLeod omaa ne kyyti, "mitkä tekevät hänestä hyvän lähettilään."

"Hän on todellakin kasvanut tehtävässä", sanoi Dulles, "ja ymmärtämisessä. Hänen tuntemuksensa maailman asioista on huomioon otettava ja minä todellakin uskon hänen olevan hyvin pätevän tehtäväänsä."

Kaksi sai surmansa räjähdyksessä

PITTSFIELD — Kaksi miestä sai surmansa ja kolmas paloi kriittisesti keskiviikkona, kun voimakas räjähdys rikkoi osan nelikorisesta tieliestä ja lasista rakennetusta kemikaaliosaston rakennuksesta General Electric Co:n tehtaassa. Useita loukkaantuneita lähetettiin lasisipalaita.

Surmansa saaneet olivat paikkakuntalaisia niinkuin loukkaantunutkin, joka on kriittisesti tiessä General sarakalassa. Nämä kolme olivat ainoat, jotka olivat työssä ns. sekoiutus- ja hartiosastossa 300 jalan pituisessa tehdasarakennuksessa, kun räjähdys tapahtui.

Tehtaan muissa osissa oli työssä noin 50 henkilöä, mutta säästyivät vammoilta tulenkestävän seinän erottaessa mainitun osaston muusta osasta tehdasta. Räjähdys oli niin voimakas, että tehtaan pohjoispuolella seinä lensi melkein kokonaan irti muusta rakennuksesta. Heti ei voitu sanoa, mikä aiheutti onnettomuuden enempää kuin sitä, kun kukaan suureksi nousse aineellinen vahinko.

Pukutyöläiset lakkoutuneet

BOSTON — Työläiset 18. Suur-Bostonin pukehtuessa lakkoutuivat keskiviikkona kiistassa, mikä joutautui huhtikuun 1 päivänä voimaan tulleet työsopimuksesta. Sadetakkityöläiset union lokali 24 taholta väittivät, että New England Clothing and Rainwear Manufacturer's Association, mikä edusti pukutehtaita, ei toiminut luottamuskallisesti neuvotteluissa ja niinpä 1200 lokaliin jäsenistä yksimielisesti päätti alkaa lakon. Union virkailijat väittivät, että sopimus supistui reunaohjaukset ja ei salli union virkailijain tarkastaa palkkialusta.

Associationin pres. Fred Monosson Cosmopolitan Manufacturing Costa sanoi palkkialustan tarkastamisen oikeuden luonnostaan kuulua oikeus unionille ja reunaohjaukset ovat korkeimman maksuttuja teollisuudessa tällä alueella.

Union asiamies Albert Fraioli ilmoitti, että lakkovartijat asetetaan tehtaiden edustolle Bostonissa, Lowellissa, Maldenissa, Cambridgeissa, Bostonissa ja Stoughtonissa jo aamusta varhain torstaina. Työnkeskeytys koskee enemmän kuin 2,000 sen alan työläistä tällä alueella.

Stradivarius-juttu tulee Pariisista

PARISI — Pariisin poliisi etsii sitä tuntematonta keski-ikäistä naista, joka jätti arvokkaan Stradivarius-viulun kadulle uskoen sen olevan mihinkään kelpaamattomaan kapiineen.

Nainen yritti myydä viulun panttilainantontoriin, mutta hänelle selvitettiin, että "paikka oli täynnä viuluja" ja kieltäydettiin ottamasta niitä vastaan.

Konttorin vahtimestari löysi viulun kotelon myöhemmin toimiston lähellä sijaitsevalta penkiltä, ja pölyisiä soitonkoneita lähemmin tarkastettaessa huomattiin toisen niistä olevan aidostradivarius.

Lakimies syytteessä kavalluksesta

MANCHESTER, N. H. — Yksi tämän kaupungin tunnetuimpia lakimiehiä asetettiin syytteeseen kavalluksesta ja väitetään syytteessä edenneen Frank E. Healdin jälkeen jättämässä ja lakimiehen hoitamassa omaisuudessa olevan \$214,000 vailin. Charles H. Barnard, 50 vuoden ikäinen, jonka nimitys pesähoitajaksi peruutettiin viime viikolla, tuli vapaaehtoisesti poliisikeskukseen lakimiehensä kanssa.

Barnard, kauan tunnettu republikaanien poliittisessa toiminnassa, on entinen New Hampshiren valtion senaatin presidentti ja edustajahuoneen puhemies. Heald, joka oli liiketoimintana putkiliikkeessä, kuoli 92 vuoden ikäisenä v. 1951, jättäen jälkeensä omaisuuden, joka silloin oli arvoltaan enemmän kuin \$284,000.

Hallitus perääntyy lehtimiesten Kiinan vierailukiellosta

WASHINGTON — Valtiosihteeri Dulles teki ehdollisen tarjouksen sallia "tiukasti rajoitetun luvun" vastuuallaisia sanomalehtimiehiä vierailuun kommunistisessa Kiinassa tarkoituksella antaa Amerikan kansalle ensikäden tiedotuksia sen maan tilanteista. Hän esitti tämän politiikan uutiskonferenssissaan, lisäten kuitenkin seuraavat ehdot:

1 — Mikään sellainen "yhden laukauksen kokeilu" ei saa heikentää hallituksen kieltoa toisten amerikkalaisten matkailulle kommunistien hallussa olevalle mantereelle.

2 — Aikaisempi hyväksyminen "sanomalehtimiesten johtavien tekijöiden taholta" on tarpeellinen ennen kuin valtiovirasto ryhtyy mihinkään toimenpiteisiin.

Kysymysten lentäessä tuhkatulhean, Dulles mainitsi myöskin kolmesta mahdollisesta ehdosta: — Sellaisia amerikkalaisien reporttereita vierailuun ei voida sitoa vastaavien virallisten Yhdysvaltoihin kuuluvien kommunististen sanomalehtimiesten taholta.

Uutispaloja ulkomailta

LONTOO — Jordanin kuningas Hussein on saadun tiedon mukaan jätynyt jälkeen sotilaiden palkanmaksusta kolmen viikon palkan. Jordanin armeijan uskollisuus kuningasta kohtaan suuresti riippuu siitä, että palkka maksetaan aikanaan. Husseinin pitäisi saaneen kuningas Saudilla \$250,000 ja sillä selvitettäkseen sotilaitten palkat. Saudi Arabia on sitoutunut antamaan Jordanille vuosittain \$36,000,000 täyttämään sen palkan, mikä saatiin aikaisemmin Britannialta.

MONTREAL, huhtik. 24 p. — Peter Hamilton, se brittiläinen merisotilas, joka viime elok. 1 p:n lähtien Skotlannista 21-jalan lupullaan perustettiin maailman seitsemän purjelaista, jatkaa täällä matkansa huomena nuori vaimonsa mukana. Hän laitto tällä veneensä talvetoileen mennäkseen naimisiin 27-vuotiaan netosen kanssa, jonka hän tuotti laivalla Canadiana. Sen hän teki ja nyt nuori pari seila "vadmierin baali".

TEHERAN — Se henkipattoryöväri Dadsah, joka joukkoinensa murhasi kolme amerikkalaista ja kaksi iranilaista kuukausi sitten, on sittenkin päässyt karkaamaan takaa-ajajiltaan. Kaksi iranilaista kameleilla rastastajaa on tiedottanut joutuneensa Dadsahin ja neljän hänen mukanaansa olleen miehen rosvomaaksi Iranin eteläosassa tk. 23 pnä.

HALIFAX — Tšekäläinen kävelijä kuulustele toveria kävelämään kansansa tältä Vancouveriin. Mies on 51-vuotias Wentzell McKinley, Halifaxin asukas. Hän haluaisi aloittaa n. 4000 mailin kävelynsä toukokuun alussa, jos mahdollista, saipa kaverin taikka ei. (Olli Wänttilä oiva ja loittelua.)

GENEVE, huhtik. 24 p. — Tilastojen otajat 30 maasta kuluttavat 19 päivää saadakseen tietoonsa, miten paljon laiskureita on maailmassa. Yhdeksän kansainvälisen työläisyydestä tilastaja ottavan konferenssin virkailijat sanovat suurimaksi vaikeudekseen saada tietoa sa vajavollisuutta — tietoja henkilöistä, jotka työskentelevät tilastaisissa töissä muuttaman tunnin päisissä etsiessään "helpompia toimipaikkoja" ja jolle tarkkakaasti työhön tarttuminen on vastenmielistä.

Bulganin haluaisi 'no man's landin' Keski-Eurooppaan

Kirjoittaa ystävällisesti Macmillanille
Edenin suunnitelmasta

LONTOO — Pääministeri Bulganin 3,000 sanaa sisältävässä kirjeessään pääministeri Macmillanille pyytää Britannian ryhtymään keskusteluihin taannoisesta Edenin suunnitelmasta asettoman vyöhykkeen, "no man's landin", laitosta Keski-Eurooppaan.

Kirje on poikkeuksellisen ystävällinen, jopa esittäen entisaikaisten ystävällisten suhteiden rakentamista näiden kahden maan välille, sellainen kun vallitsi ennen Suezin kriisiä ja Unkarin näytelmää.

Mutta vaikka ystävyyttä huokuikin, vaikka kirjeessä puhuttiin kulturellisista suhteista ja kaupan lisäämisestä maitten välillä, niin sanallakaan Bulganin ei maininnut N-liiton periyty-misestä puheuttamisessaan Keski-Eurooppaan.

Eden julkatoi ensi kerran suunnitelmansa neljän-vallan kokouksessa Genevessä 1955.

Pommijuttu

Bulganin kirjoittaa myöskin vety-pommien kokeilujen lopetuksesta ja niiden käytön julkistuksesta pannaan. Hän ei sanallakaan vihjaa N-liiton viimeaikaisiin toimenpiteisiin perään tahtuneisiin pommien räjäytyksiin Siperiassa. Kun pyyntö tulee juuri nyt arvelaan tarkoituksella saada Britannia luopumaan ensimmäisen vety-pomminsa koeräjäytyksestä Tynymierellä jolloinkin ennen elokuun alkua.

Myöskin Bulganin vakuuttaa N-liiton olevan valmiin neuvottelemaan aseistuksen vähentämisestä Edenin suunnitelmien mukaisesti. Yhdysvallat siitä vastustaa tarkoitustaan vastamaan.

Alentuapa Bulganin sellaiseenkin tunnistukseen, että kansainväliset suhteet erikoisesti Euroopassa "riippuvat hyvin paljon N-liiton ja Britannian keskinäisistä suhteista, niinkuin monet muutkin maailmanrauhan ongelmat ja turvallisuuden takuu".

Bulganin sanoo N-liiton päämääränä Keski-Euroopassa tähtäävän sikäläisten maiden itsenäisyyden turvaamiseen. Toisten maiden ei suvaita sekaantuvain niiden sisäisiin asioihin. Hieman huutua, kun Syyria ja Egypti jo polvea myöten kahlavaat venäläisen tunkeutumisen mukakossa.

Viimatehtailijat valittelevat

WASHINGTON — Väkijuomatehtailijat, jotka valittelivat joutuvansa kaatamaan maahan miljoonia galloneita säilytettyä viskiä sen takia, kun eivät kykene suorittamaan liittohallituksen verotusta tuotteilleen ennen myyntiä, eivät onnistuneet voittamaan minkään verran myönteisyyttä ylioikeuden taholta. Oikeus kieltäytyi tarkastamasta Schenley Industries, Inc:n taistelua verokierrosta vastaan, jossa vaadittiin maksamaan \$10,500 veroa gallonilta viskistä, mikä on ollut kahdeksan vuotta säilytettyä tulivärostuoneessa.

Schenleyn vetoomuksessa saatettiin verotuksen pakottava tahti alitajalla hävittää viskin, jota ei voitu lähettää markkinoille ennen kuin se oli ollut säilytettyä kahdeksan vuotta sinetöidyssä varastotuoneessa. Vero on maksettava sinä päivänä, vaikka tuotteelle ei olisi myynnin mahdollisuutta. Schenleyn taholta saatettiin, että voidaan olla melkein varmat, että tämän päivän ja vuoden 1959 välillä teollisuuden on hävitettävä enemmän kuin 50 miljoonaa gallonaa tuotettaan, rahallisen menetyksen noustessa noin 100 milj. dollariin.

Elinkustannukset yhä nousemassa

WASHINGTON — Kansakunnan elinkustannukset jatkoivat varmaa nousuaan maaliskuussakin ja saavuttivat ennätyskorkeita peräkkäiselle kuukaudelle. Hallituksen raportissa saatettiin, että päätettiin ei ole näkyvissä ja lisänousia on odotettavissa huhtikuunkin aikana.

Työväestö sanoi indeksinsä nousseen 0,2 prosenttia helmikuun puolivälstä maaliskuun puoliväliin 113,9 prosenttiin vuosien 1947—49 peruslaskosta. Tämä on 3,7 prosenttia korkeampi kuin viime vuoden maaliskuun, jolloin nykyinen elinkustannuksen nousukausi alkoi.

Maaliskuun korkeimmat elinkustannukset merkitsivät palkankorotusta noin 1,400,000 työläiselle, joiden palkka-asteikko sovitellaan osaksi kausittain sen mukaan kuin hallituksen indeksi osoittaa nousua tai laskua elinkustannuksissa.

Dulles neuvotellut Eisenhowerin kanssa Jordanin kriisistä

Johtava Amerikan diplomaatti on sanonut
Venäjän tekijäksi Keski-Idän vaikeuksiin

AUGUSTA, Ga. — Pres. Eisenhower ja valtiosihteeri Dulles keskustelivat eilen Jordanin kriisistä, kun pääministeri Hussein Khalidin kahdeksan päivän ikäinen hallitus erosi tehtävästään edessä olevien vaikeuksien takia.

Pääkaupungissa on yksi johtava diplomaatti puheessaan sanonut Venäjän olevan syyllisen "edevastuuttoomaan etuuluun" Keski-Idässä ja julisti samoin kuin Eisenhower ja Dulles askeleita keskustellessaan Jordanista, että "kansojen itsenäisyys, riippumattomuus ja koskemattomuus on taattava."

Neuvottelu puhelimen välityksellä. Keskustellessaan Jordanin kriisistä, Eisenhower ja Dulles julistivat, että he katsovat kansakunnan "itsenäisyyden ja koskemattomuuden tärkeäksi."

Heidän tilannekatsauksensa ilmeni varoituksena kaikkia kommunistien hyökkäyksiä vastaan sillä Keski-Idän alueella ja tuli sen jälkeen, kun meluavat kansanjoukot Ammanissa, Jordaniassa, jatkottivat Khalidin kabinetin kiireelliseen kokoukseen.

Eisenhower ja Dulles neuvottelivat kriisistä puhelimen välityksellä ja heidän katsantokantansa Jordanin itsenäisyyden ja koskemattomuuden tärkeydestä tiedotettiin lehtimiehille Valkoisen talon uutisiohteri James C. Hagertyn välityksellä, ja hän otti asiakseen viitatta, että osa siihen kielenkäyttöön ja sanamuotoihin oli lainattu Keski-Idän päätöslauselmasta, jonka kongressi äskettäin hyväksyi.

Eisenhowerin oppi Keski-Idän suhteiden varaa Amerikan sotilaallisen ja taloudellisen avun ulottamisen sen alueen kansakunnille, joita kommunistien hyökkäys on uhkaamassa — jos seläistä avustusta pyydetään.

Kun Hagertyltä tiedusteltiin, onko sellainen pyyntö tullut Jordanilta Yhdysvalloille, oli Hagerty vastannut, "ei minun tiedäkseni." Samoin kuin tiedusteltiin, ovatko Eisenhower tai Dulles "huomanneet mitään merkkejä kommunistien toiminnasta Jordanin kiistan yhteydessä", oli Hagerty vastaus: "Ei, minusta olisi väärin sanoa niin."

Hagerty sanoi Eisenhowerin ja Dullesin keskustelleen noin 20 minuutin ajan Keski-Idän asioista yleisesti ja "Jordanin tapahtumista erikoisesti."

Uutisiohteri sanoi puhuneensa kummankin, presidentin ja valtioishteerin kanssa jätetäpäin ja molemmat tavuttivat hänet sanomaan, että kumpikin "pitää Jordanin itsenäisyyttä ja koskemattomuutta tuiki tärkeänä."

Syyttää kommunisteja

WASHINGTON — Johtava amerikkalainen diplomaatti sanoi eilen illalla Venäjän olevan syyllisen "edevastuuttoomaan etuuluun" Keski-Idässä ja julisti samoin kuin Eisenhower ja Dulles askeleita keskustellessaan Jordanista, että "kansojen itsenäisyys, riippumattomuus ja koskemattomuus on taattava."

TUOREIMMAT UUTISET

HONGKONG — Kansallisen Kiinan edustaja paljastaa Pekinissä tehdyn jutun neuvotteluista Pekingin ja Taipeiin välillä "naurettavaksi, ilkeäksi ja perättömäksi". Japanin tiedusteluun puhelimessa vastasi tri Shen Tapeista: "Se on saman vanhan ilkeyden toistoa jota kommunistien propaganda on ylläpitänyt ehkä sisäisten vaikeuksiensa kasvamisen takia."

PRAHA — Afganistanin pääministeri Daud saapui tänne neljän päivän vierailulle keskustelemaan hallituksen johtajien kanssa. Tältä hän matkustaa Varsovaan.

LONTOO — Ensimmäisen Englantiin rakennettavan mormoonien temppelin kulmakivi lasketaan asianomaisin seremonioin toukok. 11 pñ Surrey-nimisessä osassa Lontoota. Se on oleva 14. mormoonien temppeli maailmassa.

BERLIINI — Pääministeri Otto Grotewohl ennustaa pitkää taistelua "sosialismin ja imperialismin" välillä, ja "meidän ohjelmanamme on painostaa tätä taistelua rauhallisesti".

PARIISI — Valtion radio ei lähettänyt Joliot-Curien juttua vetypommien kokeilujen ehkäisemiseksi. On nim. selvä, että tällä Nobelin palkinnon saaneella professorilla on politiikka mielessä eikä se, että länsimaat lakkaisivat kokeilemasta vetypommeista.

KAIRO — The President Jackson on tullut Suezin kanavan läpi etelästä pohjoiseen suuntaan. Tämä on ensimmäinen amerikkalainen lippulaiva joka kulki kanavan läpi sen liikenteelle raivauksen jälkeen.

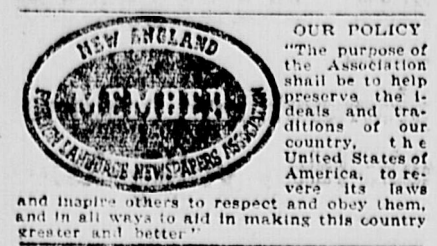
BASEL, Sveitsi — Baselin Taidemuseo maksoi \$12,850 viime vuonna taulusta "Nukkuva tyttö ja koira" taidearvostelijain vaikutettuna sen alkuperäiseksi Gustave Courbertin maalaukseksi. Nyt on todettu, että se onkin tuntemattoman unkarilaisen Benczurin kopioima, arvoltaan \$250. Taulun myyjän täytyy palauttaa hinnan erotus museolle.

MOSKOVA — N-liiton laivasto väittää äkäisenä ettei venäläisiä sukellusveneiä ole liikkuneet Floridan rannikolla. Laivaston lehti nimittää uutisen siitä "kukko ja sonni tarinaksi", jonka tarkoitus on "N-liitto-vastainen ravan kasvoinen heitto ase-kilpailuhullujen taholta".

RAIVAAJA

TOIMITTAJA:
Elie Sulkane — Tolvo N. Noule
Jatko Honkonen
Toim. puh. 2-0661 — Konttori puh. 3-3822
HENRY PURANEN, Manager
Tilauksimmat Yhdysvalloissa ja Kanadassa:
Vuosikerta \$10.00 — Kolme kk. \$3.50
Puoli vuotta \$6.00
Suomeen: 1 vk. \$14.00 — 6 kk. \$8.00

Entered as second-class matter May 1, 1915, at the Post Office at Fitchburg, Mass., and accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on March 5, 1948, by Post Office at Fitchburg, Mass., and accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on March 5, 1948, by Post Office at Fitchburg, Mass.

Osuuskauppaliike

Tuotantovoimien tavattoman laajentamisen ja pääomien keskittämisen johdosta on "Big business" lyönyt leimansa meikäliseen kulttuuriin tarpeita palvelevaan osuuskauppaliikkeeseen. Samalla tavalla kuin ruokatavaroita ja muitakin elämän tarpeita välittävissä liikkeissä, yksityisen omistajan asiakkaat palveleva ruokakauppa on joutunut väistymään suurten, monipuolisten ketju-kauppojen tieltä, osuuskauppa-alallaakin on siirrytty pääomia ja suuria varastoja vaativaan "super market"-järjestelmään ja sen vaatimiin uusiin teknisesti kehitettyihin toimintatapoihin. Pieneistä ei voi edes alkaa liiittää. Tämä kehitys ja siihen liittyvät tekijät antavat mielenkiintoista tutkimusaihetta niille Amerikan suomalaisen työväenliikkeen miehille ja naisille, jotka uhrattavalla toiminnallaan puolisat sataa vuotta sitten, tai niinä aikoina perustivat ne pienet kaupat, mistä nyt on kehittynyt miljoonalikkeiksi.

Tämä kehitys ja siihen liittyvät tekijät antavat mielenkiintoista tutkimusaihetta niille Amerikan suomalaisen työväenliikkeen miehille ja naisille, jotka uhrattavalla toiminnallaan puolisat sataa vuotta sitten, tai niinä aikoina perustivat ne pienet kaupat, mistä nyt on kehittynyt miljoonalikkeiksi. Meidän alkuperäiset osuuskaupamme, joita perustettiin lakkojen johdosta, paikallisten "tosisuomalaisen" kauppioiden harjoittaman nykymies vuoksi, tai pelkästään sosialistisen aatteellisuuden innostuksesta olivat kooltaan, laadultaan ja palvelustajensa puolesta sellaisia, että jos ne asetettaisiin esim. Fitchburgin osuustoiminnallisen Super Marketin rinnalle, niin katselija tuntuisi kuin hän olisi muualla tarkastelemassa historiallisia ajanjaksoja. Kaupanhoidajat eivät osanneet kunnolla leikata lihaa, eikä heillä useinkaan ollut puhtasta ja terveydenhoitoa-aikeista selviä käsitteitä. Sen ostajapiiri muodostui porvarillisten piirien ahdistamista, maan kieltä huonosti ymmärtäviä, vasta saapuneista siirtolaisista, joilla ei ollut minkäänlaista tietoa nyky-aikaisesta ruokavaliosysteemistä vitamiineineen. He tyytyivät yksinkertaiseen kauppaan ja yksinkertaiseen ravintoon. Oikeammin: Olosuhteittensa vuoksi heidän oli pakko tyytyä.

Mutta tämän alkuperäisen kaupan ja sen jäsenistön piirissä oli jotakin mitä nykyisen loistokaupan piiristä puuttuu: Aatteellinen luottamus ja uskollisuus — siis niin sanoaksen henkiset tekijät — korvasivat javajaisuudet kaupan hoidossa. Monissa tapauksissa kauppa käsitettiin sosialistisen liikkeeksi ja ainakin se kannattajineen oli vallitsevien olojen oppositiossa, josta johtuva keskinäinen luottamus ja ostouskollisuus muodosti ei ainoastaan koossapitävän, mutta kehittävän voiman.

Koko yhteiskunnallisen elämän uudistamista tarkoittava aatteellinen vakaumus oli osuuskauppoliikkeen liitetty lujasti. Kuvaavana esimerkkinä voidaan mainita, että Superiorin Keskus-osuuskunnan johtokunta vielä kommunistien kontrollioinnin kuitamisen jälkeen, vajaa parikymmentä vuotta sitten asetti yhteiskunnalliset ja moraaliset tavoitteet päämäärällisiksi tarkoituksikseen. Missään muuallakaan ei käytännöllistä liiketoimintaa, kauppaan käsitetty osuusliikkeen yksinomaiseksi tarkoitukseksi. Liikkeessä harjoitettiin johdonmukaisesti voimakasta valistustyötä ja muut työväenjärjestöt, lehdet ja laitokset olivat mukana tukemassa osuustoiminnallista aatteen levittämistä, mikä käsitettiin kuuluvan yhteen sosialististen ja

unionististen tavoitteiden ja ihanteiden kanssa.

Vielä senkin jälkeen kuin teoreettisissa suhteissa osuustoimintaliike selitettiin pelkästään vain kulluttajia palvelevaksi ja asetettiin selvemmälle puolueettomalle kannalle, on kiinni pidetty yhteistoimintaa teroittavasta ihanteellisesta katsomuksesta, jopa on julistauduttu kansoja yhdistävään kooperatiiviseen yhteiskuntajärjestelmän kannattajiksi. Sen vuoksi valistustoiminta on aina harjoitettu ja yhä harjoitetaan. Mutta käytännöllisen kauppa-toiminnan saadessa suurliikkeen muodon ja leiman tämän valistustyön on täytynyt laatusa ja määränsä puolesta yhä enemmän alistua kaupallisten tarkoitusten palvelukseen. Kilpailu on ruokatavaran jakelun alalla ankara ja kun vastassa on pääomavalta aineellinen rikkouteen, poliittiseen järjestelmään ja aatteelliseen uskouteen, niin mikään osuuskauppa, huolimatta sen voimasta ja menestyksestä, ei voi kilpailukykyään vaaranalaiseksi asettamatta käytäntöön ottaa valistustyöohjelmaa, joka loukkaaisi ostopalautuksia tavoittelevien laajien joukkojen porvarillisia ennakkoluuloja. Tämän vuoksi osuuskauppojemme valistustyö on menettänyt laajemman yhteiskunnallisen ja aatteellisen sisältönsä. Kuluttajien palveluskykyyn tyydyttäminen ja siis kauppa-toiminnan kehittämisen kilpailukykyiseksi on tehnyt toisarvoiseksi myöskin ostouskollisuuden teroituksen. Enää ei voida luottaa sanaan, täytyy käytännössä voittaa yksityinen kilpailija. Tämä käytännöllisen puolen tehostus, josta me kaikin nautimme uudenaikaisessa, jopa loistavassa osuuskaupassa, on kuitenkin johtanut siihen, ettei enää tahdota tohtia tunustaa näiden kauppojen alkuperäisten perustajien ja kehittäjien yhteiskunnallisia aatteita.

Näin me olemme tilanteessa, että todellisuudessa aitojen pyrkäntöalueen pienikin laajentaminen merkitsee enemmän osuusliikkeen hyväksi kuin jokin valistustilaisuus tai juhla-puhe. Tässä ei ole kysymys oikeasta tai väärästä. Jokaisessa tilanteessa ihmiset toimivat valitsemien edellytysten mukaan olosuhteissa, joita he yksilöinä, tai pieninä ryhminä eivät voi muuttaa. Siirtolaisuusperämme asetti meille vanhemmille vissejä rajoituksia, joita nyt näitä kauppajia hoitavilla nuoremilla ei ole. Käytännöllisten toimintamahdollisuuksien rajoitusten alaisena vanhat todellisuudessa asettivat liiankin suuren luottamuksen aatteelliseen valistustoimintaansa ja kuvittelivat saavuttavansa enemmän kuin todellisuudessa tapahtui. Jos heillä oli utopistisia kuvitelmia koko järjestelmän uudistamiskyvystään, niin samanaikaisesti täytyi amerikkalaiset oloja ja trustikapitalismin vallan tuntien nyt luokitella sen eräiden nykykaikaisen käsityksen, että osuustoiminnallisen kaupalla, vaikka se laajentaminen monessa tapauksessa yhä on mahdollinen, voidaan saada ylitte ketjukauppasysteemiä, josta takana on ruokatavaratruusti. Anarkialuontoista voittoluojajärjestelmää ei voida reformoida kilpailujärjestelmän tehostuksella, mikä on sama asia kuin sekin, että "sinä et voi kapitalismia kukistaa kapitalismin keinoin".

Juuri sen vuoksi, että me tämän käsittämisen ei sosialistisessa järjestelmän uudistamista tarkoittavassa toiminnassa saa jättää mitään toimialaa, tai elintä huomiotta ottamatta. Osuuskauppaliike rajoitettuihin tarkoituksiin sivuaa tätä taistelua eri aikoina eri tavalla ja monessa maassa sillä on suotuisimmat toimintaedellytykset ja sen vaikutus suurempi kuin meillä Amerikassa. Mutta täälläkin se on myöskin levinnyt tuotannon ja palveluksen aloille ja siten saanut vähävaraisia kansalaispiirejä tuntuvasti avustavan merkityksen, mistä osuuskauppojen ohella johtuu, että osuustoimintaväen rivit käsittävät kymmeniä miljoonia jäseniä, jonka piirissä työskentelevät edistymiselliset voimat yhä suuremmalla selvyydellä ja päämäärätietoisuudella.

Kärsivällisyys on sankarillisempi kuin hyveet, koska sillä ei ole mitään sankariduen ulkonaisia muotoja. — Leopardi.

Erilaiset vaikutelmat

Länsimainen matkailija joutuu Saksassa kokemaan aivan erilaisia vaikutelmia siirtessään läntiseltä alueelta itävyöhykkeelle. Länsi-Saksaan pääsy passien ja tarkastusten puolesta on helppoa, mutta kun siirrymään "kansandemokratian" alueelle joutuu usein, vaikka passit olisivat kuinka hyvässä kunnossa, pääsylväpää odottamaan tunkaissa, joskus aivan kokonaisia päiviäkin. Berliinissä kuitenkin puolesta toiselle siirtymisen on helpompaa.

Itä-Berlinin elämäntilasta antoi autonkuljettajia muun ohella sellaisen kuvauksen, että siellä ihmiset iltaisin istuskelevat kotonaan "rauhassa", menopaikkoja on vähän ja huvitaitelut rajoitettuja kuin lännessä. Kirjeenvaihtaja jatkaa:

Jäin itsekseni miettimään onko herkkä ihmiskoneisto terveellisempää jatkua kiireelliseen elämään monine eri vivahteineen huvitelmahallituksineen, päivittäinen hermoja kysyvä kamppailu "yksityiskapitalistisessa" liike-elämässä ja la LANSI tai sitten säännöllinen, jossakaan ei lännen veroista elintäsoa tuottava työ ja runsas lepo ja la ITA. Itä-Berlinin huomattavin nähtävyys on kiertämällä aidoon Moskovan arkkitehtuurin mukaan rakennettu komea ja pitkä Stalin Allee. Se on avara ja täynnä isoja, vaaleita kivirakennuksia. Punaiset liput hyllymuovet yhtenä lippumerenä, sillä nyt on jokin juhlapäivä.

Poikkeama sivukadulle. Asken tuli vaikutelma kuinka hyvin itäberliiniläisten — heitä on noin 1.5 milj. henkeä — asuntoasiat onkaan järjestetty. — Mutta hetkessä käsitys muuttuu. Stalin Allee osittautuukin pelkäksi kulliseksi ja rauhoituu sen jälkeen on nyt lohduttomana kuvana edessä. Tuntuu kuin olisimme astuneet teatterin katsomosta näyttämön

kuuluisen nurjalle puolelle. Länsi-Berlini sen sijaan on nousut uskottomaan nopeasti raunioitaneen. Huolellisesti maalatut kellehtävät bussit ja "strassenbahnit" kolisevat sen kaduilla, talot ovat niin ikään kauniisti maalatut. Samaa ei todella-kaan voi sanoa Itä-Berlinistä.

Kysymykseemme, missä kaikki itäberliiniläiset oikein asuvat, viittaa oppaamme rauhoitua, joiden seassa todellakin pönkittiä, kaksi tai kolme useampikin, jossa oleva veran osoittaa huoneessa olevan asukkaita. Käymme myös venäläisten rakentamalla uljaalla puistoalueella, joka on pyhitetty voitettujen sodan muistoksi. Teemme kiertomatkan samanaikaisesti ryhmän kansanpoliisien kalettien kanssa.

Brandenburger Tor ja sen lähiympäristö — Hitlerin kuuluisa bunkkeri ja suuri osa hänen aikansa ministeriöistä on edelleen täydellisenä sovalajina. Mitään muistomerkkejä ei ole pystytetty, eikä se liene tarpeellistakaan. Korkein taiton pysteittämisen olisi paikallaan varoitukseksi tuleville sukupolville diktaattori-Hitlerin aikakaudesta.

Merkillegantava eroavaisuus on myös tavaratalojen runsaus. Länsi-Berliniin on kohennut toisen tois- taan uljaampia tavarataloja, jotka kylpevät päivisin myytävien tavarain valikoiman runsaudessa ja iltaisin neonvalojen loisteissa. Idässä näkee vain muutamia vaatimattoman talon edessä olevan julistein kertonan, että sisällä on "kolhoositaratalo".

Berliini on kokonaisuudessaan suuri kaupunki. Sen halkaisijan pituus on peräti 38 km ja siellä on asukkaita lähes yhtä paljon kuin koko Suomessa eli 4 milj. Länsi-Berlinin osuus on 2.5 milj. asukasta. Ihmiset ovat erittäin ystävällisiä raja-aitojen kummallakin puolella.

Vallankumous ja vastavallankumous

Englantilaisen sanomalehtimiehen, ent. kommunistin Peter Fryerin kuvauksia Unkarin taisteluista

Unkarin vallankumouksen alkusyistä on paljon kiistelyä. On väitetty siitä, että vallankumous ei ollut valmistettu vastavallankumouksellisten taholta, vaan että se oli aito ja spontaaninen kansannousu. Unkarin kansan elämänsä kädessä kestänyt kova — tätä nousua oli valmisteltu jo kolmenkymmenen vuoden ajan, ja sen olivat saattaneet uuteen vauhtiin stalinistien johtajien rikokset ja juonot. On sellaisia, jotka uskovat tämän näkökohdan aitouden ja valittavat Neuvostoliiton ensimmäistä interviuista. Kuka sensijaan voi puolustaa Neuvostoliiton toista sekaantumista Unkarin asioihin. Kuka voisi pitää sitä valittettavana, mutta väittämättömänä toimenpiteenä. Tämän teorian puolustukseksi on esitetty kolme seikkaa. On sanottu, että Nagyn hallitus oli siirtynyt huomattavasti oikealle, ja oli menossa yhä enemmän siihen suuntaan, koska siihen kuului henkilöitä, jotka eivät vain halunneet tehdä Unkarista puolue-tilaa, vaan halusivat elvyttää kapitalismin ja entisen maanomistajan. Toiseksi ollaan sitä mieltä, että vastavallankumouksen vaara, taantumuskellisten voimien toimelaisuus, jota Nagyn hallitus ei pystynyt pitämään kurissa, sai Neuvostoliiton asioihin sekaantumisen väistämättömyydeksi. (Kardinaali Mindszentyn radiopuhetta marraskuun 3 päivän iltaa pidetästä todistuksena).

Toisen neuvostointervention puolustajat ovat lisäksi sitä mieltä, että maassa vallitsi valkoinen terrori, ja että nopeaa toimintaa neuvostojoukkojen taholta tarvittiin kommunistien pelastamiseksi. Yritän vastata näihin väitteisiin parhaani mukaan.

Nagyn hallituksen kokousta neuvostoyhdytyksen aattona on analysoitu Daniel Normanin artikkelissa Tribunes marraskuun 23 päivänä 1956. Kolmen kommunistin ja neljän ei-kommunistin muodostama hallitus oli korvattu hallituksella, jossa oli kaksi sosialistisen työväenpuolueen (kommunistit) edustajia, kolme edustajaa sosialidemokraattisesta puolueesta ja pienviljelijäin puolueesta. Kaksi Petöfin puolueesta ja yksi vallankumouksellisten edustaja eversti Pal Maletier, joka oli puolustustamisteri, ja joka oli toinen niistä valtuutetuista, jonka venäläiset vangitsivat. Näytetään siitä, että erällä taholla yrittetään väittää, että tämä muutos tarkoitti kommunistien vaikutusvallan mitoitamista, ja ettei kokoomus-hallituksen ei-kommunistisista jäsenistä luotettu kylliksi siinä suhteessa, että he olisivat halunneet palauttaa sosialismin vaan sensijaan tekisivät tiedä fasisille.

Tähän on vastattava, että kyseessä oleva hallitus edusti paremmin Unkarin kansaa kuin mikään hallitus sitten v. 1947: se oli todellinen kansanrintama ja olisi varmasti nauttanut kansalliskomiteiden täyttä luottamusta. Hallituksen ei-kommunistiset jäsenet eivät millään tavalla olleet antaneet aihetta epäillä olevansa sosialismin vihollisia. Nepeavassa sosialistijohtaja Anna Kethly kirjoittaa marraskuun 1. päivänä.

Socialidemokraattinen puolue on voittanut mahdollisuuden uuteen elämään hallitukselta, joka kutsui itseään kansandemokraattiseksi, mutta joka ohjelmansa ja kokoonpanonsa puolesta ei edustanut kansaa eikä demokraattia. Me kunnioitamme niitä sankareita, jotka ovat tehneet mahdolliseksi puolueen uudelleen syntyminen, niitä tuhansia nuoria ylioppilaita ja työläisiä, jotka ovat taistelleet näkijänsä ja resursina itsenäisen Unkarin noittamista.

Yhdessä vankilasta vapautuneena alkääme antako maan tulla toiseksi vankilaksi. Pitäkääme silmällä, että tehtaat, kaivokset ja maajäävät kansan käsin.

Lokakuun 31 päivänä Bela Kovac puhui pienviljelijöiden puolelta: Kenenkään on turha kuvitella puoluea krevien, pankkiriien ja kapitalistien maailman: se maailma on taakse jäänyt elämään. Pienviljelijäin puolueen vilpiltin jäsen ei voi ajatella palautta vuoteen 1939 tai 1945.

Marraskuun 3 p:nä, Ferenc Farkas, Petöfin puolueen pääsihteeri ja Nagyn hallituksen jäsen sanoi, että oli paljon kysymyksiä, joiden suhteen hallitus oli ehdottomasti yksimielinen:

Hallitus tukee pitämään voimassa kaikki sosialistiset saavutukset, kuten vapaassa, demokraattisessa ja sosialistisessa valtakunnassa tuleekin kansan toivomusten mukaisesti.

Me haluamme ystävälliset taloudelliset ja kulttuurisuhteet kaikkiin sosialistisiin maihin sitenkin kun olemme saavuttaneet puolueettomuuden. Haluamme myös taloudellisia ja kulttuurisuhteita muihin rauhaa rakastaviin kansoihin.

Neuvostojoukkojen sekaantuminen ja vastavallankumous

Kymmenen päivän vapauden jälkeen alkoi traagillinen vastavallankumous voittoisan marssinsa kuu marraskuun 4 päivänä (sunnuntai-aamuna varhain) alkoi Venäjän sotaa ja panssarivoimat vyöryä Budapestiin ja muihin kaupunkeihin. Karmala teurastus alkoi:

Ruumiita oli kaduilla — jotka olivat panssarivaunujen halkomia ja täynnä sodan jälkiä: roskaa, laskia, tulikiviä, ammuksia ja kranaattinukuria. Hirvittäviä tappioitaan huolimatta Budapestin asukkaat tekivät rohkeaa, vaikkakin epäonnistua

numaan tuomitua vastarintaa. Budapestin työlliset, sotilaat, ylioppilaat ja koulupojat jannoivat tekemään vastarintaa loppuun asti. Jokainen ulkomaalainen lehtimies Budapestissa oli hämmästynyt siitä, että vastarintaa kesti näin kauan.

Joka päivä sanomme toisillemme: Huomenna kaikki on lopussa. Panssarien taistelu ihmistä vastaan ei ollut kuitenkaan helposti voitettu.

Ihmiset taistelivat julkisissa rakennuksissa, kodeissa, hotellissa ja tuhoutuneissa kaupoissa katu kadulta, askel askelta, tuuma tuumalta. Yhdenoista vapauden päivän info-palo viimeisellä kirkkaalla likillä. Näkijänsä, unettomina, toivottomina, vapustaistelijat pitivät puoliaan siitä, jättävin varustein mahtavan ylivoimasta vihollista vastaan. Ikkuunoista ja kaduilla he taistelivat kivärein, kolitekoisin kranaatein ja "Molotovin cocktailein" neuvostopanssareita vastaan. Kansa repi kadut auki rakentaakseen barrikadeja, yöt he taistelivat tulen valossa.

Sairaalat olivat täynnä haavoittuneita, ja leikkauksia suoritettiin ilman nukutussainetta kranaattien virkuksissa ja konekiväärien pappatessa. Oli sydäntäsärkevää nähdä neuvostovaltion taistelua yläpää ja taivuttamattomana kansaa kohtaan.

Sunnuntaina ja maanantaina, kun työstä tuli sekoittui haavoittuneiden vaihtoihin, taistelu ei välttämättä säilyttänyt siviilienkiloita eikä näitä, jotka yrittivät auttaa haavoittuneita. Leipäjonotja ammuttui ja vielä torstaina näin erään seitsemänkymmentä vuotiaan miehen makaa vanhaa leipäkaupan ulkopuolella askele ostanansa leipä kädessään. Joku oli puoliksi peittänyt ruumiin puna-vihreä-valkoisella lipulla. Viisi unkarilaista kuolaa rikoi viisi ikkunaa Englannin lähetystössä. Kaikkia tällaista sattui taisteluun kummuksissa ja on sanottava, että jälkeänpäin neuvostojoukot ovat yrittäneet selvitellä kansan kanssa. Eräät sotilaat ovat kertonet kansalle, ettei heillä paria päivää aikaisemmin ollut tultuakaan Unkarin tuloista. Monet luoluivat aluksi, että he olivat Berliinissä taistelemassa saksalaisia fasisetteja vastaan.

Lauantaina marraskuun 10 p:nä oli selvää, että taistelu oli käytännöllisesti katsoen loppunut, vaikkakin vastarintaa jatkui yleislakon muodossa. Budapestin asukkaat olivat jälleen kaduillaan itkien hävitystä ja tulot-taan synkinä neuvostopartulla ja näiden rämistessä oli panssarivaunuissa. Lehtimiehet olivat sitä mieltä, että oli aika lähteä, puhelinlinjat eivät olleet vielä selvät ja viikon vanha juttu pitäisi välttämättä saada kerrotuksi. Kahden aikaa itäpäivällä marraskuun 11 p:nä lähimme liikkeelle ja kuljimme yhdeksän tarkastusseman kautta ennenkuin lopulta ylittimme rajan.

JUTUSTELUA

Pää kuin partaveitsi

Tällä vanhalla tutuomaisella otsikolla kirjoitetun eräissä Suomen aikakauslehdessä, ihmeellisesti amerikkalaisesta pojasta, joka merkillisillä kyvyillään on antanut viitteen siitä, että ihmisen aivojenesteossa mahtaa piillä joitakin erikoisia, muista poikkeavia ominaisuuksia. Kaikkiaan hävittävät sen, että "vanhaan aikaan" ihmiset päässälaskennalla ratkaisivat laskuoppilaisia tehtäviä ihmeteltävän hyvin ja että monetkin lapset myös onnistuvat päässään pääsemään matemaattisiin tuloksiin ennen kuin heille on selvinnyt laskuoppilaisia kaavoja, mutta se mitä kyseessä oleva poikaan on kertomuksen mukaan suorittanut, kuuluu ihmeellisyyksiin. Kertomus kuuluu:

Zerah Colburn oli amerikkalaisen farmin poika. Ennenkuin hän oli kirjoittanut kuudetta ikävuottaan, oli saanut mittaan opetusta kirjoittamisesta tahi laskennasta, yllätti hän isänsä ratkaisemalla nopeasti ja väittämättä erilaisia aritmeettisia tehtäviä, joita hänelle aivan kuin kokeeksi annettiin. Kahdeksan vuoden ikänsä Zerah vietti Lontoossa, missä hänen kykynsä asetettiin useiden tunnettujen matemaatikkojen edessä kokeutuksen alaiseksi. Väittämättä ja asiallisesti hän vastaili kysymyksiin, jotka tavallisesti vaativat pitkiä miettimisaikaa, eikä kuulijain tarvinut odotella kauan. Annettiin kolme-neliä, viisi- ja kuusinumeroisia lukuja ja sekä pyydettiin suorittamaan joko kertolaskutoimituksia. Vastaus tuli heti. Annettiin akamittoja, jotka hän muutti tunneiksi, minuuteiksi ja sekunneiksi tuossa tuoksissa. Neljä kuutiojuurien laskenta ei näyttänyt niinkään tuottavan nuorelle Zerahille minkäänlaisia vaikeuksia. Hän suoritti myös aivan oikealla tavalla laskutoimituksia, joiden sääntöjä ja isänsäjohtajan eivät tunteet.

Kuuluisa matemaatikko todistaa F. Baily, joka aikanaan tunnettiin erääksi Englannin tunnetuimmaksi matemaatikoksi, suoritti nuorelle Colburnille kokeita, joista hän antoi todistuksen julkisuuteen. Baily kertoo:

Poika sai yksinumeroisen luvun, joka oli muutettava kymmenkymmeneen potenssiin. Ennenkuin oikea vastaus ehdittiin kirjoittaa laskennan ohella paperille, Zerah Colburn ilmoitti oikean tuloksen. Hän korotti nopeasti luvun 8 kudenteentoista potenssiin ja kun hän sitten antoi loppuluvun, joka käsitti viisitoista numeroa, todettiin se täsmälleen oikeaksi. Hän korotti myös monia kaksinumeroisia lukuja kahdeksanteentoista potenssiin, jolloin hän hieman viivyteli sen vuoksi, että tuloksista muodostui sängen moninumeroisia lukuja.

Mikä on luvun 106,929 neljän-juri? kysyttiin Zerahilta. Ennenkuin edellämäinittu luku ehdittiin kirjoittaa paperille, antoi poikaan oikean vastauksen: 327. Kysyttiin luvun 268,338,125 kuutiojuur- ja, Zerah ilmoitti heti sen: 645.

Kuinka monta minuuttia sisältyy 48 vuoteen? Ennenkuin tulos 25,228,800 ennnettiin merkittiä paperille, poika ilmoitti sen välittömästi ja väittämättä. Pojasta kysyttiin eräiden lukujen pienimpiä yhteisiä tekijöitä, joko, vähennys-, yhteen- ja kertolaskun tuloksia, ja vastaukset tulivat kuin valmiiksi laskettuina.

Baily todistaa myös sen, että Zerah suoritti kaikki laskutoimitukset paperilla, kynällä tai muilla laitteilla käyttämättä. "Poika suoritti neljä kuutiojuurien laskennan niin nopeasti ja nerokkaasti, että hänen kykynsä saivat meidät mykistämään ihmeeksestä", Baily jatkaa.

Zerahin oma selitys Nuorelta Colburnilta tiedusteltiin, miten oli mahdollista, että hän niin nopeasti pystyi laskemaan oikeat tulokset. Zerah oli vakavan näköinen ja levitti kätensä hämmentyneen näköisenä. Lapsen viattomat silmät katseilivat kysyjä.

En voi selittää sitä enkä tiedä, miten luvut tulevat ajatuksiin, hän vastasi. Kuitenkin havaittiin, että pojan esimerkiksi kertoessa kahta lukua keskenään, hänen huuliansa nopeasti liikkuvien. Tämä osoittaa, että hän kuitenkin joku tietoisesti taikka ilmeisesti aivan itsetiedottomasti suoritti päässään laskutoimituksia, vaikkakin nopeudella, joka osoitti, ettei hän ollut voinut käyttää tavallisia apuvälineitä, koska hän ei pystynyt paperillaan suorittamaan kerto- ja vähennyslaskua. Ilmeisesti hänen aivorakenteensa oli sellainen, että sen jokainen osassa oli erinomainen laskukoneisto, joka toimi automaattisesti; ketijälukuja etsittäessä nimittäin saatiin vastaus pojalta heti sen-sijaan kuin toiset matemaatikot vii-päivät tehtävän suorittamisessa useita minuutteja, vaikka heillä oli sekä kynä että paperia käytettävänä.

Siltä seikasta, ettei Zerah osannut ainoatakaan matemaattista alan sääntöä, oltiin selvästi tietoisia. Hänellä oli todellakin merkittävien ominaisuuksia ja tässä yhteydessä sopii mainita, että logaritmitaulukkojen laadinta perustuu osaltaan myös niihin menetelmiin, joita Zerah Colburn itsetiedottomasti oli käyttänyt.

Jos Zerah, kun hän vanheni, olisi jakanut laajemmalle tietojan, olisi hänen menetelmänsä avuin astuttu aino askel eteenpäin matemaattikan alalla. Mutta niin hänen kuin monen muunkin merkittävien lahjakkuuden kävi lopulta niin, että Zerahin kyvyt uhoituivat ymmärtämättömyyden ja kateuden epämieliseen hämmärrään.

Joka tapauksessa Colburn oli matemaattikan alalla ihme, jonkalaatuista ei ole sen jälkeen maailmassa tavattu.

Lasten suusta — Jos minulla olisi tuhat markkaa, niin tarjoaisin kaikille äideille kaurapuuroa. Se on varmasti parasta mitä he tietävät . . .

Nuorukainen lippulaukulla: — Saanko lastenlupun Mäkkylä! — Ei, nuori mies, sitä et saa, koska olet selvästi jo yli kaksitoista.

No, puhutkaa minua sitten herraksi!

Koulussa oli ainekirjoitustunti, ja kirjoitettavan aineen aiheena oli: Vierailu sedän luona. Kaikki kirjoittivat ahkerasti ja hartaasti viettämättä onnenhetkiä setiensä luona.

Opettaja oli laulunnilla puhunut Mozartin ja näytti sitten oppilailleen suuren säveltäjän kuvaa. Pekka viittasi innokkaasti.

Opettaja, sen äijän minä näin ykskön bussissa aseman edustalla. — Mutta, Pekka hyvä, se ei tiki voi olla mahdollista. Ja voiko kukaan teistä sanoa, miksi niin?

Liisa puuttui keskusteluun: — No, toittahan jokainen tietää, ettei ykskön aja aseman kautta!

TARKOITUKSELLISTA — On raivostuttavaa, että junat ovat aina hluikan myöhässä! — Niin, mutta myöhästymisillakin on oma merkityksensä.

Mikä niin? — Mitä me muuten tekisimme odotussaleilla!

Meillä on nyt VAINO TANNERIN kirja

The Winter War

Finland Against Russia 1939-1940

Hinta \$5.00

Englanninkielisen teoksen tästä Tannerin kirjasta, jossa lukiä viedään vuoteen 1938, jolloin Hitler liitti Itävallan hallituspiiriinsä ja valmistautui kaappaamaan Tšekkoslovakian, kustansi Stanford University Press ja me olemme niitä, jotka saivat vussin määrän tätä kirjaa ensimmäisestä painoksesta.

Tuskin tarvinnut mainita, että Tannerin The Winter War on kirja, jonka pitäisi löytää tiensä jokaisen amerikkansuomaisen kirjaston, varsinkin täällä syntynneiden, mutta kaikkien, jotka taivat englantia.

Jotka eivät tapaa asiamiehiamme, voivat tilata tämän kirjan meiltä suoraan.

RAIVAAJA

Fitchburg, Mass.

Kansanvallan Liiton asioita

Vapun viettoon valmistuminen

Sankkoina joukkoina kerääntyvät eri maiden työlliset vapun viettoon esittämään vaatimuksiaan elintänsä sohttamiseksi ja turvaamiseksi. Monien maiden työlläisten vaatimukset ovat vielä niissä puitteissa, joissa neidänkin vaatimuksemme olivat vuosia sitten. Monissa maissa on vielä taivoiteltavana äänioikeus, työväen lyhenykset ja yhteiskunnalliset urvalait, jotka me olemme saaneet, mutta meidänkin vaatimuksemme eivät ole loppuneet. Edessä on vakavia taloudellisia kysymyksiä, jotka kipeästi kaipaavat arannuksia. Talouselämän vaikkautamiskysymyksessä ei ole vielä taistelu oikeastaan alkanutkaan, vaikka se on yksi niistä kysymyksistä joista kansankuntien elämäntaso riippuu.

Näistä asioista tulevat puhujat vappujuhissa puhumaan. Ne selvastavat miten tärkeää on työlläisille kuulua järjestöihinsä ja toiminnallaan vaikuttaa terveen taloudellisen perustan saamiseksi yhteiskunnalle.

Puhujamme vappujuhissa:

Huhtikuun 28 päivänä Maynardissa puhuu V. Annala. Worcesterissa toukokuun 5 päivänä puhuu Elis Sulkane, hän puhuu myös Gardnerissa toukokuun 4 päivänä. Quincyssa toukok. 5 päivänä puhuu V. Annala. Fitchburgissa toukokuun 5 päivänä puhuu O. Tokoi. Milfordissa, N. H. toukokuun 5 päivänä puhuu Henry Puranen. New Yorkissa huhtikuun 28 päivänä puhuu O. Tokoi. North East, Md. toukokuun 4 päivänä puhuu Wilho Hedman. Canterburysssä toukokuun 4 päivänä puhuu Aksel Mattson ja laulaa Liisa Alkio. Newportin, N. H. osaston vappujuhla on järjestelyin alaisena. Cape Ann osaston taholta on ilmoitettu, että he yhdistävät kaksi juhlaa, osaston vuosijuhla ja vappujuhla ja viettävät sitä juhlaa kesäkuun 1 päivänä.

Jäsenistön ja kannattajiemme odotetaan osallistuvan vappujuhliin suurin joukoin. Onhan juhla työnjuhla, joka on työlle pyhitetty.

Amerikan Suomalaisen Kansanvallan Liiton Liittotoimikunta, Victor Annala, siht.

Pikku Erkki jätti aineensa opettajalle ensimmäisenä. Hänen aineensa oli hyvin lyhyt, ja se kuului: Setä ei ollut kotona.

Parooni Naz kävi tapaamassa autonkuljettajansa tämän asunnolla, mutta tapasi kotona vain tämän pienen tytären: "Missä sinun isäsi on?" kysyy parooni. "En tiedä", vastaa tyttö ja jatkaa leikkikään nukeillaan. "Sinä et taida tietääkään kuka minä olen", sanoo parooni harmistuneena. "Tiedänpä hyvinkin", vastaa tyttö. "Sinä olet se mies, jonka isäni joskus ottaa mukaansa mennessään ajelemaan."

Opettaja oli laulunnilla puhunut Mozartin ja näytti sitten

Canterbury, Conn.

Vappujuhla
Viettäessä täällä Canterburyn haalilla kukaan kaikkialla muuallakin. Vain kerran vuodessa kokoonnutaan työväenluokan kevätjuhlan merkeissä. Juhlamme on nyt toiseksi 4 päivänä, siis lauantaina, aikaa kello 8 illalla. Puhumaan tulee Aksei Mattson, Liisa Alkio laulaa ja muuta ohjelmaa on. Tilaisuus on sellainen että kannattaa tulla pitimmältäkin matkalta. — Hanna.

Plainfield, Conn.

Maraton uutisia
Jännittyneinä me suomalaiset muitten mukana seurasi viime lauantai-aiamuna Hopkintonissa, kun lähes parisatakuinen kilpailijajoukko valmistui lähtöön meitä kaikkia kiinnostavalle Bostonin maratonille. — Silmä

KOSKI TAILORING CO.
Adolph Wirkkula, Prop.
1425 Third Ave. 81 St.,
New York 28, N.Y.
REGENT 7-0554.
Custom Tailors — And Alterations.
Now Special Ladies Tailor, too.
"Not as expensive as you think".
Let's get ready for spring NOW!

SUOMALAISIA ÄÄNILEVYJÄ

Tilataksa postitse. Pyytääkää ilmaista luetteloa os.

AARO J. SAARIKKO.
P. O. Box 301, Hudson Falls, N. Y.

MOODY'S DINER

and CABINS
Erikolista päivällisiä. Curb-palvelus
Kotitekoiset leivokset
WALDOBORO, MAINE

Jones' Dept. Store

Asutusta koko perheelle - Lahjoja
KENKIÄ kaikille. — Työvaatteita
ja dungarese pukumia.
WALDOBORO, MAINE

Mack's Beverages

Orange-Crush
Puh. TEMPLE 2-5553
Waldoboro, Maine

Brodacre Poultry Farm

"Mistä voitte ostaa luottamuksella"
HYVIEN KANANPOIKASTEN KOTI

White Leghorns
Sex Links-R.I. Red-
Golden Sex-Links
Bred To Lay-Bred
To Pay 268.00 mun-
nan incubatorit.
Wholesale 24-11
No. Edgcomb, Me.

From the Rugged Climate of Maine

CLEMENTS CHICKS
... valmis ja kykenevä tuotta-
maan teille suurempaa hyötyä.
WHITE LEGHORNS, RED
ROCKS (Black Sex - Link
Pullets) GOLDEN CROSSES ja
R. I. REDS tuottamaan munia,
WHITE ROCKS broilereita
(myös munia, joista haudotaan
broiler-poikasia).

Sis. tuottelua syvämunia,
broilereita, caponetteja taikka
munia haudottaviksi, jostain
laistamme taikka ristilajistam-
me saatte lisää hyötyä. Sitä
on takeena 45 vuoden kokemus
ja Maine'n suurimman Hau-
tuon maine.

Maine — U.S. hyväksymä. Va-
pa Pullerum-taudista. Kir-
joittakaa taikka soittakaa
(Winterport: Baldwin 3-4292)
lähempi tietoja ja hintoja var-
ten.

WINTERPORT, MAINE

WESTON'S HARDWARE

Plasmausta ja lämmityslaitteita — Kanalarvikkeitä
RAUTAKAUPPA — KOTI KAASUPALVELU
Crossley ja kaasuhellat. — Sähkö- ja kaasuhellat.
Kotikaasutarvikkeita — Urheilutavaraa — DuPont maaleja.
Puh. TEMPLE 2-5512

BEAR HILL MARKET

Täydellinen valikoima
— LIIHAA — SÄSTÖMÄTÄVÄÄ —
— HEIKILÄ — VILJANNEKSIÄ —
SCOTT — ATWATER MOOTTORIKIEN VAIHTAJIA
Puh. TEMPLE 2-5551

tarkkana seurasi meitä tietysti omi-
poikamme ja koitimme arvostella
kuinka kilpailu heidän kohdaltaan me-
nisi, ja koitimme parhaan taitomme
mukaan vertailla, kuinka sää y.m. olo-
suhteet tulisivat vaikuttamaan lopul-
seen järjestykseen, kun juoksijat vä-
hän yli kahden tunnin kuluttua saa-
ruisivat reitinsä päähän Bostonissa
Exeter kadulla. Koitimme chii sinne
ajoissa perille nähdäksemme maaliin
tulon, sillä jo amatöörikin saattoi ar-
vaa, että tämä tulisi olemaan ankar-
kilpailu, ja se joka voittajaksi seppe-
littäisiin, saisi panna kilpailuun kai-
ken, minkä itsestään irti saisi. Niin
sitten naimme amerikkalaisen John
Kelley saapuvan komeasti maaliin, ja
hän jäljessään oman poikamme
Veikko Karvosen, Olavi Mannisen osal-
le tuli neljäs sija. Ensimmäinen kuuma
päivä tänä keväänä ei ehkä ollut aivan
kaikkein suosiollisimpia meikäläisille
juoksijoille. Emme mainitse tätä min-
käläisena puolustuksena, sillä poiki-
emme suoritus kokonaisuudessaan ei
mittään puolustuksia kaipaa. Näyttivät
hän tulokset, että pienen Suomen juok-
sijoiden tulostaso oli jälleen sellaista
luokkaa, ettei minkään muun maan
edustajat sellaista pystyneet anta-
maan. Ehkäpä meidän monienkin mie-
lessä oli hienoinen toivomus, että en-
simmäinen sija olisi jälleen meidän
nimissämme, sillä eihän ole epäno-
maalia sellaista toivota, mutta onhan
mahdotonta, että tuottaisimme voitta-
jan joka vuosi. Ja kun tiedämme, kuin-
ka monen maan parhaat juoksijat oli-

**McDONALD'S
DRUG STORE**
Bert Todd — Reg. Pharm. —
— PRESEPTTEJA TÄYTETÄÄN —
PATENTTILÄÄKKEITÄ
Puhelin 3 Thomaston, Maine

LAMBERTS

"Hyvää tavaraa kohtuullisilla
hinnoilla."
Puhelin 775
Main St., Norway, Maine

The J. F. BOLSTER

MONUMENTAL WORKS
V. F. FLOOD, Prop.
Barren granittia - Vermontin mar-
maria. — Jäljennökset erikoisala.
Puhelin 96-M NORWAY, MAINE

Frank W. Bjorklund

Suomalainen
LAKIMIES
63 Main Street Norway, Maine
Puh. Pilgrim 3-2831 ja Pilgrim 3-2693

CHAS. P. BELL & SON, INC.

Dodge Plymouth
Sales & Service
Norway, Maine

WELCH MOTOR

SALES, INC.
HUDSON Myynti ja huolto
SOUTH PARIS, MAINE
Puhelin 297

Twila Town Chevrolet, Inc.

CHEVROLET OLDSMOBILE
FRIGIDAIRE
Myynti ja palvelu — Tel. 104
Paris St., NORWAY, MAINE
223 Main St., South Paris, Me.

DR. LLOYD M. RICHARDSON

HAMMASLÄÄKÄRI
401 Main Street, Rockland, Me.
The Bell Shops'n vastapäätä.
Tel. 1255
Tunnit: 9-12, 1-5
Lauantaisin 9-12.

Hart Schaffner PUKUJA

McGregor URHEILUASUSTEITA
Arrow PAITOJA
Stetson HATTUJA
Florsheim KENKIÄ

COFFIN'S

Waldoboro, Maine

vat mukana, niin voimme olla enem-
nän kuin tyytyväisiä poikamme loi-
avaan suoriutukseen, sillä ne, jotka
arheilla ymmärtävät, osaavat luke-
uolusluettoa vielä ensimmäisenkin
nimen jälkeen, ja kaikin puolin hyvin
suoritettu kilpailu antaa yhtä paljon
yydytystä kuin ensimmäinen sijoitus.
Ja kiireen jälkeen voimme sy-
lämissämme tuntea suuren ilon siitä,
että jälleen suomalaiset poikamme
olivat täyttäneet heihin asettamamme
toivon ja luottamuksen, sillä tänn-
tulleilta pojilta emme ole vielä kos-
kaan nähneet huonoa suoritusta.

Kilpailun jälkeen saapuivat Veikko
Karvonen ja Olavi Manninen komei-
ne palkintoinen konsuli A. Lehtinen
järjestämään kutsuihin Lenox-hotelliin
missä isäntäväkenä hänen poissa olles-
saan olivat varakonsuli ja rouva Pe-
kuri, ja mihiin suuri joukko suomalai-
sia oli saapunut heitä vastaanottamaan,
ja onnittelemaan. Saman päivän ohjel-
maan kuului myös vierailu Worcester-
issa, mihiin Sovittaja-haallille oli jär-
jesetty juhla heidän kunniakseen
Sunnuntai-aiamuna saimme kuulla Paul
W. Hanlinin haastattelun heitä suo-
menkielissä radio-ohjelmassa Fitch-
burgissa, missä heille oli myöhemmin
järjestetty tilaisuus saunassa käyntiin.
Tämän jälkeen Mr. ja Mrs. Pauli Orva
tarjosivat heille päivällisen. Iltapäiväl-
lä pojat saapuivat Kaleva-kotiin, mi-
hin Fitchburgin majuri ja joukko suo-
malaisia oli kokoontunut heitä vas-
taantottamaan. He jäivät parin päivän
vierailulle Fitchburgiin ja ympäris-
työön, minkä jälkeen heidän matkansa
suuntautui New Yorkiin. Siellä on jär-
jestetty eri tilaisuuksia maratonasian
merkeissä, ja sitten alkaakin matka
kotiin Suomeen.

Kuten tapamme on ollut, niin jäl-
leen tässä lopuksi merkitsemme niitä
rahalaisia tuloksia, joita on saatu
sitten viime kirjoituksen. Mrs. Anna
Luokko Worcesterista, Mass. on lä-
hettänyt keräyslistan no. 127, jolla
hän on kerännyt \$30.50, samoin olen-
me vastaanottaneet Mr. Veikko Meri-
kannolta Hubbardstonista, Mass.
\$41.85, mikä summa on saatu siellä
huhtikuun 13 päivänä pidetyssä ilta-
masta. Tahdon vielä huomauttaa, että
nämä ovat virallisia palautuksia, jotka
ovat saapuneet Kansallis Maratonkom-
itean rahastonhoitajalle tähän men-
nessä, ja sitä mukaa kuin hänelle tili-
tyksiä saapuu, ilmoitamme niistä. —
E. K. W.

Kirkollisia uutisia

WEST BARNSTABLE, MASS.
Jumalanpalvelus sunnuntaina huh-
tikuun 28 päivänä kello 7 illalla Lähe-
tyskirkossa. — V. V.

WEST WAREHAM, MASS.
Seurakunnan rukous perjantaina,
huhtikuun 26 päivänä kello 7.30 illalla.
Maalis- ja huhtikuussa syntyneiden
juhla sunnuntaina huhtikuun 28 päi-
vänä kello 2.30 ip. Lähetyskirkossa.

Ompeluseuran kokous keskiviikkona
toukokuun 1 päivänä kello 7.30 illalla
Väliköylä. — V. V.

TROY, N. H.
Ensi sunnuntaina on pyhäkoulu klo
9.30 ap. Englanninkielinen jumalan-
palvelus klo 10.30 ap. Suomenkielinen
jumalanpalvelus klo 2.30 ip.

Keskiviikkona pidetään suomenkie-
lisen jumalanpalvelus klo 7 illalla,
saarnaa Kansallisseurakunnan ensim-
mäinen varasimies pastori E. A. Hei-
no Ashtabulasta. Englanninkielinen ju-
malanpalvelus klo 8 illalla, saarnaa
pastori P. J. Frusti Painesvilasta, Ohio-
sta. Kahvia tarjotaan. Kaikki ovat
tervetulleita. — E. Ylinen.

HALUTAAAN
misiä ja naisia
työhön
nykyaikaiseen kanateurastamoon.
LEDGE HILL FARM
Brooklyn, Conn. Tel. PR 4-8558

Sanomalehtien

levikki noussut
NEW YORK — Sanomalehtien le-
vikki vuoden aikana on noussut si-
tään huolimatta, vaikka monet leh-
det ovat lisänneet tilaushintansa, sa-
nottiin American Newspaper Publish-
ers Assn. konventissa esitetyssä ra-

ERIKOISLENTO

SUOMEEN
Toukok. 26 p:nä 1957
Pohjoisvaaran yli
Hinnat halvemmat kuin
koskaan ennen

Rev. Jaakko Rinta

Rt. 1, Box 583
Ridgefield, Wash.
Edustakainen matka Seattlesta, 341 Stuart Bldg.
Portlandista, San Franciscosta, Seattle 1, Wash.
Los Angelesista ainoastaan Toimisto: Mutual
\$831.40. Eino matkan johtajana: 5656. Koti:
7-3625 yhtyykää matkueeseen. KENWOOD 2305

ERIKOISLENTO

SUOMEEN
Toukok. 26 p:nä 1957
Pohjoisvaaran yli
Hinnat halvemmat kuin
koskaan ennen

BURPEE FUNERAL HOME

110 LIME ROCK ST. — Puh. 390 — ROCKLAND, ME.
KUNNOITTAVALTAVASTI PYHITETTY
HUOLLETTAVILLEMME
VUODESTA 1830 ASTI.
24 tunnin ambulanssipalvelu.

LAITE FUNERAL HOME, INC.

Naisapulainen — 24 tunnin ambulanssihuolto —
ROBERT E. LAITE, President
NINE MOUNTAIN STREET CAMDEN, MAINE
Tel. 8225

ARMED FORCES DAY
MAY 18, 1957

DEPARTMENT OF DEFENSE
1947 - 1957

JAMES FORRESTAL
FIRST SECRETARY OF DEFENSE
SEP. 1947 - MAY 1957

LOUIS JOHNSON
MAR. 1947 - SEP. 1957

GEORGE C. MARSHALL
SEP. 1947 - SEP. 1957

ROBERT A. LOVETT
SEP. 1947 - JAN. 1957

CHARLES E. WILSON
JAN. 1957 -

ARMED FORCES DAY, 18 MAY 1957. Representative of the tenth anniversary of unification of the Nation's military forces. Shown above are chiefs of the Department of Defense since the installation of the first Secretary of Defense, James Forrestal, on 17 September 1947. Colors of the United States Armed Forces, massed in observance of

MARLBORO, N. H.
Ensi sunnuntaina on englanninkie-
linen jumalanpalvelus klo 7 illalla,
saarnaa pastori M. Wiskari Torontos-
ta, ja englanninkielinen klo 8 illalla,
saarnaa seminaarilainen John Mattson
Thompsonista, Ohiota. Kahvia tarjoi-
laan. Kaikki ovat tervetulleita. — E.
Ylinen.

CANTERBURY, CONN.
Hengellinen kokous perjantaina
toukokuun 3 päivänä kello 7.30 illalla
Mr. ja Mrs. Sulo Hartikaisen kodissa.
— V. V.

PUTNAM, CONN.
Radiohartaus joka sunnuntai kello
9.35-9.50 ap. WPCT. aseman kautta.
V. V.

Kauntin komissaarit

eivät saaneetkaan
palkankorotusta
BOSTON — Valtion edustajahuone
hylkäsi kauntin komissaarien kohtuul-
lisen palkankorotuksen sen jälkeen,
kun yksi lainlaatoista väitti niiden
nyt jo saavan "liian korkeata palk-
kaa". Tämän väitteen esitti edustaja
Joseph D. Saulnier (R. New Bedford)
ja sanoi lisäksi, että Bristol kauntin
komissaarit eivät ole pyytäneet palk-
korotusta.

Lakialotteen mukaan Dukes kauntin
komissaarit olisivat saaneet 20 per-
sentin palkankorotuksen, kun taas toi-
set komissaarit olisivat saaneet vain
10 prosentin korotuksen. Edustajajuo-
neen jäsenet äänestivät esityksen nu-
rin seisolleen nousten äänin 54-30.

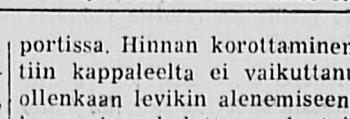
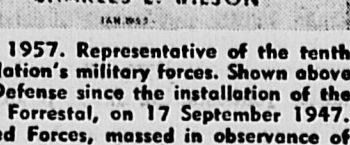
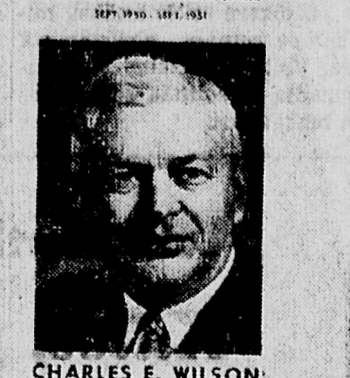
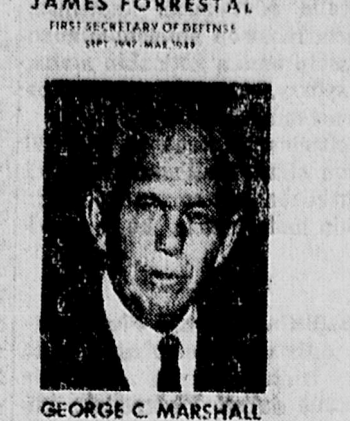
Israel protestoi

YK:n neuvostolle
UNITED NATIONS, N. Y. — Mor-
decai R. Kidron, Israelin valtuutettu,
isksen julkaisusta kirjessään sanoi
Yhdistyneiden Kansakuntien turvalli-
suusneuvostolle hallituksensa katso-
van "syvästi huolestuneena jatkuvia
työväysretkiä ja tunkeutumisia Gazan
kaistaleelta Israeliin." Kirje oli jo kol-
mas sen suuntainen tiedotus Israelin
taholta sen jälkeen, kun se luovutti
mainitun alueen Yhdistyneiden Kan-
sakuntien poliisivoimalle.

Eivät halunneet union
edustusta työmaalleen
SOUTHBRIDGE — American Opti-
cal Co:n virkailijat tiedottivat, että
työläiset Keenen, N. H., tehtaat hyl-
käsivät kolme unionia, jotka kukin ha-
lusivat päästä tehtaan työläisten työ-
maadustajaksi.

Äänestyksessä kaiken kaikkiaan 97
ääntä vastusti unionia, 54 enemmän
kuin kolmen union yhteen jäsenmää-
rää. Kansallinen Työsuhteidenvaltuus-
toimitti äänestyksen New Hampshiren
tehtaassa.

Asetus Kuopion
perustamisesta
"Teemme tiettäväksi, että koska me
armissa olemme hyväksi nähneet pe-
rustaa kaupungin Kuopion emäkirkon,
luo Savossa sekä mukavuudeksi niille
läänin asukkaille, joilla siellä sijaitse-
ssa maaherranvirastossa on asioita
hoidettava, että varsinkin kauppalik-
teen laajentamiseksi ja ympärillä o-
levan maan tuotteiden mukavamman

portissa. Hinnan korottaminen 7 sen-
tiin kappaleelta ei vaikuttanut juuri
ollensa levikin alenemiseen ja jon-
kun ajan kuluttua palautui levikki
normaaliin ja vieläpä laajeni. Esi-
merkkinä mainittiin yksi lehti, jonka
levikki nousi 40,000. Se korotti hin-
tansa viidestä sentistä seitsemään
sentiin ja menetti 300 tilaajaa. Mut-
ta tilaajat kaipaavat lehteään ja osi-
vat sen lehtipäikoilta ja loppujen
lopuksi menetykset olivat vain 85 tilaajaa.
TV, jonka pelättiin tekevän hallaa
sanomalehdille, on ollut joissakin ta-
pauksissa eduksi monelle lehdelle ja
mitä tilausten nousuun tulee, se joh-
tuu ylipäänsä asutuksen lisääntymis-
estä ja sanomalehtien sisällön paran-
tumisesta.

Israel protestoi
YK:n neuvostolle
UNITED NATIONS, N. Y. — Mor-
decai R. Kidron, Israelin valtuutettu,
isksen julkaisusta kirjessään sanoi
Yhdistyneiden Kansakuntien turvalli-
suusneuvostolle hallituksensa katso-
van "syvästi huolestuneena jatkuvia
työväysretkiä ja tunkeutumisia Gazan
kaistaleelta Israeliin." Kirje oli jo kol-
mas sen suuntainen tiedotus Israelin
taholta sen jälkeen, kun se luovutti
mainitun alueen Yhdistyneiden Kan-
sakuntien poliisivoimalle.

Eivät halunneet union
edustusta työmaalleen
SOUTHBRIDGE — American Opti-
cal Co:n virkailijat tiedottivat, että
työläiset Keenen, N. H., tehtaat hyl-
käsivät kolme unionia, jotka kukin ha-
lusivat päästä tehtaan työläisten työ-
maadustajaksi.

Äänestyksessä kaiken kaikkiaan 97
ääntä vastusti unionia, 54 enemmän
kuin kolmen union yhteen jäsenmää-
rää. Kansallinen Työsuhteidenvaltuus-
toimitti äänestyksen New Hampshiren
tehtaassa.

Asetus Kuopion
perustamisesta
"Teemme tiettäväksi, että koska me
armissa olemme hyväksi nähneet pe-
rustaa kaupungin Kuopion emäkirkon,
luo Savossa sekä mukavuudeksi niille
läänin asukkaille, joilla siellä sijaitse-
ssa maaherranvirastossa on asioita
hoidettava, että varsinkin kauppalik-
teen laajentamiseksi ja ympärillä o-
levan maan tuotteiden mukavamman

Yrjö Soini:
**KUIN PIETARI
HILIVALKEALLA**
(Sotasyllisyysasian
vaiheet 1944-1949)
Sivuja 382
Kovissa kansissa \$4.50

**RAIVAAN
KIRJAKAUPPA**
Fitchburg, Mass.

(Lähetetään)

nyynnin edistämiseksi ja että maan-
nies saisi välttämättömät tarpeensa
noin omiin sieltä, kuin etäimmältä
olevista kaupungeista; sen tähden
olemme Me tällaisen tarkoituksen vie-
ä poremaksi saavuttamiseksi sekä
shjeeksi niille, jotka jo ovat uuteen
aupunkiin muuttaneet tahi tästä läh-
ien siihen tahtovat asettua, tämän
sautta tämän Meidän avonaisen ar-
nollisen kirjan nojalla kaupungin
perustamisesta tahtoneet säätää ja
näätä.

Näin alkaa kuningas Kustaa III:n
"Armollinen Perustus (fundation) kir-
ja Kuopion kaupungille. Annettu Tuk-
solman linnassa 4 p. maalisk. 1782."
Vain 175 vuotta kaupungin histo-

riassa ei vielä olekaan erittäin mer-
kittävä aikakirjoihin kuuluva tapah-
tuma, on siinä kuitenkin ikään niin pal-
jon, että "Savon valtakunnan" pää-
kaupungilla oli aivan oikeudetut ai-
heet juhla maaliskuun alkupuolella.

TILASTOT OSOITTAVAT...
— Lääkäri, onko mitään mahdolli-
suutta, että minä vielä paraisin hoi-
dossanne?
— Ehdottomasti, Tilastot toteavat,
että yhdeksän jokaisesta kymmenestä
eidän tautien sairastavista kuolee.
Te olette juuri kymmenes henkilö, jo-
ka on tullut puheilleni tämän taudin
johdosta.

PUKIMIA
kevättä ja kesää varten
Quality — Value & Service
MILLER'S
VAATEKAUPPA
331 Main Street Fitchburg, Mass.

PENAN SHOE STORE, INC.
Luotettavia kenkiä koko perheelle
Puh. 2-5155
637 Main Street Fitchburg, Mass.

CITY SHOE REPAIRING
831 Main St.
KENKIÄ KORJATAAN
ja miesten kenkiä, kalosseja
ja toiveita myydään

"Tarkka kuin aurinko on Lampilassa
korjattu kello"
VEIKKO LAMPILA
JEWELER
WATCHES — DIAMONDS — JEWELRY
FINE WATCH REPAIRING
635 Main Street Fitchburg, Mass.
Puhelin 3-3202

VAPPUTERVEHDYS!
USKELA'S GAS STATION
Meiltä saatte
GASOLIINIA — ÖLJYÄ — RUOKA- ja SEKATAVARAA
230 KIMBALL STREET FITCHBURG, MASS.

**Lehtemme asiamiehille
tilaajille ja ystäville**
kaikkialla, mutta erikoisesti
New Yorkin alueella

Lehtemme isännät saanevat vuosikokouksessaan päätöksen, jossa
johtokunta velvoitetaan korottamaan Raivaajan vuosikerran hinta
\$10-\$12. Vanha hinta kuitenkin jai voimaan siihen saakka kun
johtokunta ilmoittaa milloin uutta hintaa aletaan perä.
Johtokunnan päätöstä odottaessa kaikki nykyiset tilaukset uusitaan
vanhalla hinnalla — kymmenellä dollarilla — ja sillä hinnalla otetaan
vastaa myös uusia tilauksia.
Että tämä odotusaika menisi hukkaan, me täällä Raivaajan kont-
torissa kehoitamme kaikkia asiamiehiamme, lehtemme tilaajia ja
ystäviä kaikkialla — erikoisemmin New Yorkissa — yksin ja yhdessä
toimen huolehtimaan siitä, että kaikki nykyiset tilaukset, päätykööt
ne milloin hyvänsä, tulevat välittömästi uusituiksi ja uusia tilauksia
hankitaan mahdollisimman paljon.

Niitä varten, jotka eivät tapaa asiamiehiamme, julkaisemme alen-
pana erikoisen tilaustaavakkeen, jota käyttäen voidaan uusi tilaus
lähettää tai nykyinen tilaus uusia. Tilausta jätetään vuosi eteenpäin
siitä päivästä, johon tilaus nyt päättyy.

Sellaisissa suurissa kaupungeissa kuin New York, Detroit, Chicago
ja Cleveland, joissa asiamiesten on vaikeaa tavata kaikkia suomalaisia,
voivat nykyiset lehtemme tilaajat ottaa asian puheeksi tuttavien
keskustelussa ja lähettää uuden tilauksen alenpana olevaa kaavaketta
käyttäen.

Lokaisessa vuoden tilauksessa, olkoon tilaus uusi tai uudistus,
tilaaja nyt säästää kaksi dollaria. Voidaan kymmenen dollarin
sijoituksesta yhden vuoden ajalta odottaa suurempaa tulosta?
Käyttäkää seuraavaa kaavaketta säästäessänne kaksi dollaria:

RAIVAAJA, Fitchburg, Mass.

Tilaa tänä Raivaajan vuodeksi lehden säästöhinnoilla, kymmenellä
dollarilla, ja tilauksen suorituksesi oheistan shekin. Tilaus on uusi
— uudistus (vetäkää viiva sen sanan päälle, joka ei koske tilaustanne.)
Tilaajan nimi ja osoite:

(Lähetetään)

Floridan kuulumisia

Suomalainen kuoli Boyntonissa
Harold E. Hill, 61 v. ikäinen suomalainen kuoli sydänkohtaukseen Boyntonissa tiistai-aiheena huhtik. 16 p. Mr. Hill on ollut aikoinaan työssä Standard Oil-yhtiöllä, Bayway, N. J. ja asunut Boyntonissa puolitoista vuotta. Suremaan jäi puolisonsa Nina, yksi tytär, kaksi poikaa ja 10 lastenlasta, asuen ne New Yorkin ja New Jersey valtioissa. Hillit olivat vähemmän tunnettuja suomalaisten joukossa.

Hedelmäkärpänen vielä vastuksena
Auburndalessa on löydetty suuremmissa määrässä hedelmäkärpäsiä ja on asetettu uloslähetyksiön alaiseksi 4,800 eekkeriä Polk kaunitissa. Jonkunverran on sitä löydetty myöskin Hillsboro ja Manatee kaunitissa.

Ruumis tuli, haisi ja meni
Ruumista on ehkä puhuttu liikaa, mutta sellaisesta voidaan todella nyt puhua. Gulfstream-nimisen kylän rannalla, Palm Beach kaunitissa ajautui 35 jalkaa pitkä valaskalan raato. Sitä luultiin ensin laivanhylkyksi.

jopa jotkut joilla on "vilkas mielenkiinto" luultavasti vihollisen vedenalaisiksi. Se jäi kiinni matalikolle ja aiheutti ympäristöön kamalan hajun. Urhoolliset ihmiset, jotka haluavat aina nähdä jotain uutta, kävivät sitä katsellessaan pidellen nenäänsä. Juuri kun rannikkovartioli suunittelivat keinoja sen pois vetämiseksi, perjantainen myrsky hajotti sen ja vei merelle jätteen.

Pääsiäinen merkkipäivä Floridalle
Huhtik. 3 p. 1513 astui Juan Ponce DeLeon ensimmäisen kerran Floridan mantereelle luullen sitä Bimini-saareksi, jota oli hakemassa ja nimitti sen La Florida, ottaessaan "saaren" Espanjalle. Vuonna 1513 vietettiin ensimmäistä pääsiäistä Floridan rannikolla DeLeonin laivoilla.

Mr. ja Mrs. Victor Loukoja juhli
Huhtikuun 18 p. kokoonnuttiin Loukojen uuteen kotiin Lake Worthissa nimellisesti kodin lämmittäjiksiin, sillä täytyyhan se olla jonkunlainen tekosyy miehenosoitukseen sellaisille ihmisille, jotka eivät mitään huomiota odota.

Mr. ja Mrs. Louko ovat Turistiklubilla ja yleensä seura-elämässämme

kunniotettuja ja rakastettuja toimittojamme. Louko teki haalarakennuksella yli 400 tuntia vapaata työtä, jonka rahallinen arvo alhaisimman laskun mukaan lähtee \$1,000 ja Loukohan on alansa ammattilainen parasta pästä. Sen lisäksi oli hän rakennuskomiteassa, ravintolakomiteassa, järjestysmiehenä ja monissa muissa tehtävissä ja siellä on mukana ollut Mrs. Loukokin. Missään muualla kuin työssä he eivät loista, harvoin käyttävät puheenvuoroja.

Loukot tulivat tänne Waukeganista, Ill. "vanhuuden lepoon", mutta tänne kun ei tulla odottamaan kuolemaa, mutta uutta luomaan yhteistyön alalla, samoin omien kotienkin alalla, ovat he syöksyneet mukaan miltei puoruuden innolla.

Me onnittelemme Loukoja, että jätin niin paljon aikaa haalihommilta, että ehtivät itselleen laittamaan kodin ja jokaukinkin omin kourin he sen tekivät.

Synkää poliittinen tilanne Floridassa
Viime uutisissa kerroimme, että Floridan lainlaajitusta suurella enemmistöllä julisti Yhdysvaltain yllävalta päätöksen mitättömäksi, mikä se koskee rotujen yhdistämistä Floridassa. Valtion yllävalta on samalla kannalla ja selittää sen perustulakien mukaisesti.

Kuvernööri Collins, joka on ihmeellisen taidokkaasti johtanut tätä vakavaa tilannetta, tuomitsee lainlaajituksen otteen valheeksi ja petokseksi, selittäen, että on hullua ajatella että valtio voisi nousta maan ylikokoukseen. Omituista on, että Sumpter Lowry, joka oli yhtenä kuvernöörin ehdokkaana, raivokkaimmalla rotuvastaisella ohjelmalla ja jäi toiselle tilalle, näyttää nyt olevan lainlaajituksen johdossa, kuvernöörin ohjelmien jatkajana vähemmän vaikutuselliseksi.

Nyt on jo hyväksytty valtiolle menojen enemmän kuin koskaan ennen ja vielä on edessä opettajien palkan korotus, johon nähden kuvernööri on esitys \$300, kun opettajien yhdistys ja voimakas lainlaajittaminen kannatus on \$1,100 kannalla, joten vetotuskysymys tulee raskaaksi kysymykseksi. Kuvernööri hävisi, kuten olemme jo kertoneet, avioeroalteen korjaamisessa. Joskaan ei ole vain täydellisesti. Pienten lainayhtiöitten toimintaa yritettiin rajoittaa alentamalla korkoa, mutta ei sinäkään ole onnistuttu, mutta on niille tulossa valta lainata \$6000 asti. "Luonnonlääkärinä" vastustava laki on myös ollut esillä ja näyttää tulevan laiksi se, että ne joilla on lupa, saavat sitä harjoittaa, mutta uusia lupia ei enää anneta.

Turistiklubin ohjelmallisuus sunnuntaina huhtikuun 21 p.

Kansaa oli kokoontunut vielä yli 300 ihmistä ja suoritettiin hiukan yli tunnin kestävä vaihteleva ohjelma. John Aijälä toimi esittelijänä ja tervetulo yleisön. Alkulaulua säesti Mrs. Reposen. Laulua esittivät Mrs. Reposen säestyksellä Suvaset ja Miss Helen Heino, vieramme New Yorkista. Kaudon ja vaikuttavan runon "Herramme, vapatajamme" esitti Mrs. Josephine Rauma. Mr. Aapo Sepälä, joka juuri oli saapunut Suomesta, Multialasta, toi tuoreet Suomen terveiset. Matti Asmund luki erään Suomen kuvernöörin puheen, joka oli ruotsinvoittoisella kielellä pidetty noin puoli vuositaa sitten jossain maanviljelysnyttelyssä ja sillähän sitä saatiin nauraa. Ilan puhe oli langennut kirjoittajan tehtävään ja otettiin puheenaiteeksi melkein sanomalehtemme, etupäässä siitä pohjalta että paikkakuntien kirjeenvaihtajilta ja avustajilta vaaditaan suurta edesvastuuta tunnetta tehtävissään. Toimittajat pyrkivät saamaan lehden mahdollisimman arvokkaaksi, asialliseksi ja totuudemmukaiseksi, mutta kun kaikissa lehdistämme on hyvin rajoitettu työvoima toimituksissa, että kaikkia kirjeitä ei voida ainoastaan huolella tarkistaa, joten se asetetaan kirjeenvaihtajille itselleen enemmän edesvastuuta. Kirjeitten tulisi olla asiallisia ja jos raportteeraan jostakin tulisi siinä olla asiat tasapuolisesti, asiallisesti, sovinnollisesti ja rakentavasti ja jos muista asioista kirjoitellaan, kuten on suotavaa, tulisi niidenkin olla totuudemmukaisia, eikä mielikuvituksia, myös yleisen moraalin tasolla, enemmän rakentavia ja kehittäviä, sellaiset nostavat lehden arvoa ja kehittävä yhteisymmärrystä. Mainitsi mielestään hyvänä esimerkkinä Turistiklubin kirjeenvaihtajat, jotka eri lehdille kirjoittavat. Luki näytteeksi eri lehdistä leikkauksia, ja kaiken ne neljän luokkaan: "kokousraportteihin", joissa ei ole yhtään asiaa, ei faktaa, eikä numeroa; yleisiin kirjoittajien arviointien, missä liioitellaan asiaa kohtuuttomasti; suoraan siinä järjettömyyksiin ja sellaisiin, joista voi seurata vaikkapa painokanteita lehdille. Moraalisesti ala-arvoisia kirjoituksia ei puhuja esittänyt, vaikkakin niitäkin olisi. Puhuja huomautti, että joissakin lehdissä on käynnissä erikoinen kampanja kansankirjeitten siivoamiseksi ja siinä hommassa ovat

toimitukset ja suuri osa lukijoista ja kirjeenvaihtajistakin samaa mieltä. Tanssin soittoa huolehtivat Tirronen ja Gronquist. — W. M.

Kasviravinto tekee eläimelliseksi

Suomen Tiedeseuran maaliskuun kokouksen aloitti tri Björn Kurten esitelmällä muutamista ihmisen muinaiskehityksen piirteistä. Tieteistä kiinnostuneelle yleisölle on neanderthalin ihmisen käsite tuttu, ja aikaisemmin on myös ammatittimien keskuudessa ollut vallassa se käsitys, että tämä alkuihminen olisi nykyajan ihmisen kantaisi. Neanderthalin ihmisen, joka kuoli sukupuohtoon n. 40,000 vuotta sitten, anatomisista erikoispiirteistä voidaan mainita mm. taaksepäin kallistuva otsa, eteenpäin työntyvä leuka, tiheäkarvaiset kulmakarvakaaret, suuret mutta todennäköisesti alkeellisesti kehittyneet aivot, karkearakenteiset leukaluut ja voimakkaasti kehittyneet poskimahapat sekä hyvin vahvat puremalihakset.

Eläimellistyminen johtuu ensisijaisesti poskihampaiden ja puremalihasten voimakkaasta kehityksestä, joka vuorostaan vaikuttaa kallon rakenteeseen ja saa aikaan eläimellisen ulkonäön. J. T. Robinsonin analyysi tällaisista tapauksista osoittaa, että se johtuu selvästi soveltuvuudesta kasvavinaan syömiseen, vastakohtana taas kaikkiruokaisuus, jossa etsijälä on liha ihmistyneempien lajien keskuudessa. On todennäköistä, että sama selitys pätee myös muissa tapauksissa, siis siihen, että pyrkimys kasvavinaan nauttimiseen kuten lehtiin, versoihin ja juureksiin ym., jotka asettavat suuret vaatimukset puremalimille, johti useimmissa tapauksissa ihmisrodun lisääntyvän eläimellistymisen tielle.

OIKEA KARHUNJAHTI

Erään amerikkalaisen matkailijayhdistyksen naispuolinen sihteeri on järjestänyt karhunkierroksen, johon otetaan mukaan ainoastaan naisia. Yli 80 osanottajaa on kuuleman mukaan ilmoittautunut. Eipä sovi siis väittää, että naiset suuresti pelkäsivät — vahingonlaukauksia.

STANDARD OIL Tel. JU 2-9147
Products
FRANK'S STANDARD STATION
632 North Dixie Lake Worth, Fla.
Lubrication - Washing - Polishing & Accessories
F. Thrin, Mgr. K. Kahle, Ass't, Mgr.

Rinker Materials Corp.
— Redimix betonia — Blokeja — Terästä — sementtiä ja rappausaineita. Puhelin JU 2-4431
6th Avenue So. & F. E. C. Tracks
Box 846, LAKE WORTH, FLA.

Lake Worth Federal Savings and Loan Association
Lake Worth Florida.

STANDARD ROOFING AND SHEET METAL WORKS, INC.
Lämmitystä ja ilmastointia LAKE WORTH RD. 1 mile West of Trail JU 2-4476.

Phones: Bus. JU 2-5144 Ed. Goodman Home JU 2-1021 Owner
EM'S AUTO REPAIR
COMPLETE AUTO REPAIRING ALL MAKES AND TRUCKS Power Lawn Mowers for Rent By The Hour
1 Block West of Congress Ave. 3318 No. Lake Worth Road

GRANT FURNITURE CO.
• HOME OWNED — HOME OPERATED •
"The Customer is Always Right"
219 SO. DIXIE — WEST PALM BEACH, FLORIDA

LANTANA PALMS RESTAURANT
LANTANA, FLORIDA
Suomalaiset omistajat — Suomalainen erikoisruokaa KANA-, LAMMAS- ja ROASTBEEF ERIKOISALA Erikoishuoneita paartelle, myös erikoishuone. TANSsia taidellisesti — Katselkaa ympäri COCKTAIL LOUNGE — PACKAGE STORE

TÄYDELLINEN VALIKOIMA KOTIEN KALUSTEITA McNAMARA'S
— Kaikkea alla auringon — LAHJOJA — PATIO — BEACH — LAWN Täydellinen varasto HUONEKALUJA ja LATTIAMATTOJA kohtuuhinnoilla. — Nauttikaa täydellisesti — Katselkaa ympäri LANTANA, FLORIDA

WHITE MARBLE ROOFING CO.
Austin Bldg. Tel. Boynton Beach 9469, BOYNTON BEACH, FLA.
Kattojen rakennusta, peltityötä, ilmastointi- ja lämmityslaitteita — Hyvä työ ja kohtuulliset hinnat! —

GULF STREAM LUMBER CO.
PUUTAVARAA • MAALEJA — RAKENNUSMATERIAALIT — RAUTATAVARAA —
P.O. BOX 812 Puh. Boynton 9768
Nopea ja ystävällinen palvelus! BOYNTON BEACH, FLORIDA.

Ilta joutuu

Ilta joutuu matkalla, paluu on kielto lain. Jäi paljon matkan vartehen, nuoruus on muisto vain.

Nousee jalka vaivoin vain, painuu suora selkä. Missä kisat nuorten soi ei sun laulus helkä.

Niinkuin vanhan puun sun ties siirtyi mullan pöveen, — siellä jälkeen päivätyön lyöt läisyyden oveen:

On täällä vanha matkamies, väsynyt, illan tullen. Vaan toivon: jälki jäänyt on, työ, pääslypuku' mulle.

Maa antoi paljon — vieras maa sai meiltä nuoruuden. Vaan voimme jättää haltuun sen parhainta huikkasen.

Minkä nuoruus, usko! loi jää teille, polvi uus! Me muistelemme menneitä, teidän on vastaisuus.

Matti Antila.

Green's Fuel Gas Service
2302 N. Dixie Hwy. Tel. JU 2-4481
Lake Worth, Fla.

ESTERLINE LAWN & GARDEN SUPPLY
Voima- ja käsi- nurmenleikkurikonetta — Puutarhatyökaluja — Lannoitusaineita — Hyönteismyrkkyjä. — Tel. 2-1211
219 South Dixie Lake Worth, Fla.

OUR 35th YEAR EXPERT REPAIRS
V. M. WINTERMUTE & SON
Television- ja Radiopalvelu
211 North Dixie, Lake Worth, Fla.
URANUURTAJA TELEVISIOSSA Phone JU 2-0353

WIRKKALA ELECTRIC SERVICE
4015 Canal Rd. — Tel. JU 2-6213
Lake Worth, Florida.
Tunnetaan hyvästä työstä Kohtuullisilla hinnoilla

Frenchie's Bar & Package Store, Inc.
3731 Lake Worth Road, LAKE WORTH, FLORIDA

Silver Dollar Bar & Package Store
Liköörejä - Olutta - Viiniä Helen ja Hugo Laurila, omistajat 6 So. J St., Lake Worth, Fla.

Morey Paint & Glass
Täydellinen maalikauppa. Maaleja — Lasia — Tarvikkeita Lattian samentusaineita vuokrattavana 15 South J St., Lake Worth, Fla. Puhelin JU 2-4202.

FIRST NATIONAL BANK
Lake Ave. ja J Street kulmassa LAKE WORTH, FLORIDA
Avatkaa tilin pankissamme. P.D.I.C. takaa talletukset \$10,000 saakka

IDEAL DRUG COMPANY
Lake Ave. & Dixie Highway Lake Worth, Florida.

FLORIDA- Lake Worth, Lantana, Boynton Beach, Delray Beach, New Port Richey and other localities in the Sunshine State.

PHONE JU 2-6500
Lake Worth Plumbing Supply
GEORGE KOLIFRATH, 1422 LUCERNE AVE., CONTRACTOR LAKE WORTH, FLORIDA

FLORIDA PUBLIC UTILITIES CO.
CITY GAS MAIN SERVICE
FLO-GAS CORP.
TANK GAS METERED SERVICE BOTTLE GAS
WEST PALM BEACH — LAKE WORTH — DELRAY BEACH

BOUTWELLS DAIRY, Inc.
Tel. JU 2-5656 — LAKE WORTH, FLORIDA
GOLDEN GUERNSEY MEIJERITUOTTEITA Korkealaatuisia meijerituotteita

- H. N. FOUNTAIN -
Tehkää ostoksenne tästä perhekaupasta
VAATETAVARAA — KENKIÄ — TALOUSTAVAROITA
728-730 Lake Avenue, Lake Worth, Florida

MacRae Funeral Home, Inc.
"SERVICE TO THOSE IN NEED"
Memorial Chapel and Ambulance Service Phone 2-4411
331 SOUTH J. STREET LAKE WORTH, FLORIDA

Puhelin JU 2-3341 24 tunnin ambulanssipalvelua
E. EARL SMITH & SON
HAUTAUSSKAPPELI
R. Kent Smith Director
11th Ave. No. and Dixie Lake Worth, Florida.

RAIVAUSTYÖTÄ TASOITTAMISTA
BRUCE FRITZ
BULLDOZING — Nosto- ja vetokoneistot
2310 North Lake Worth Road LAKE WORTH, FLA.
Phone JU 2-3252

FRANK H. HESSE
Registered Real Estate Broker
KIINTEISTÖVALITTAJA
LOTTEJA, TALOJA, LIHKEPAIKKOJA.
815 LAKE AVE. Puh. JU 2-3319 LAKE WORTH, FLORIDA

REAL ESTATE
WILLIAM SYRALIA (Syrjälä) Registered Real Estate Saleman
CHARLES H. GRAHAM Broker
909 LAKE AVENUE LAKE WORTH, FLORIDA

SUOMALAINEN KIINTEISTÖVALITTAJA AINO M. CARLSON
Valtuutettu Suomalainen Tiedonantotoimisto. — Valtion lupakirjalla toimiva kiinteistövalittaja ja yleinen Notary Public
10 So. Dixie, puhelin JU 2-1628 LAKE WORTH, FLORIDA.
Kaupunki- ja farmikiinteistöjä — Myydään — vuokrataan. Pitkäaikainen kokemus ja alueen tuntemus.

MAUNO E. NIKANDER
KIINTEISTÖJÄ — VAKUUTUKSIA
7 So. "J" St. Tel. JU 2-4561.
LAKE WORTH, FLA.
Yksi johtavimmista ja vanhimista kiinteistöliikkeitä Lake Worthin alueella.

SUPERIOR Furniture & Bedding Co.
Hinnasto halpa huonekalukauppa. Missään ei ole halvempia hintoja! Paras laatu, alin hinta! 32 South Dixie Lake Worth

Lake Worth, Florida
Kiitos, ystävät
Tämän kautta pyydämme ilmaista vilpittömää kiitoksemme, ystävillemme, naapureille ja ennenkaikkea Turistiklubin toimivalle jäsenistölle siitä suuremmasta yllätystilaisuudesta, jonka järjestitte uuteen kotimme muuton johdosta, huhtik. 18 p. 1957 Lake Worthissa, Fla.
Kiitämme toimeenpanijoita hyvistä ravintolasta, myös ohjelmansuorittajia meille osoitetuista puheista, runoista ja lauluista. Kiitos lahjasta kaikille osallistujille, niillekin, jotka eivät olleet tilaisuudessa läsnä.
Olemme onnellisia, jos voimme osittain olla sen arvoisia kuin mitä meistä sanottiin ja millä meitä muistitte.
Lake Worth, Fla., huhtik. 18, 1957.
Victor ja Hilma Louko
705 So. D St.

Phone JU 2-1307 1132 N. Dixie
KRISTINE'S RESTAURANT
PARHAINTA, MUTTA KOHTUULLISTA — VÄRIJUOMIA JA VIINEJÄ
Mr. ja Mrs. W. A. Lettlo, omistajat ja liikkeenjohtajat U. S. No. 1 Auki kello 11.30 ap. Lake Worth, Fla.

WEST END MARKET
SUOMALAINEN RUOKATAVARAKAUPPA
Mr. ja Mrs. John Koski, omistajat
1308 Lake Ave. Lake Worth, Fla.
Täydellinen ruokatavarakauppa. Erikoishuone ensiluokan lihalle ja suomalaisten erikoisruokille, kuten savustettu lohi, sillit, y.m. Sanomalehtiä, virokkeita, jäätelöä ja tarvikkeita. Olemme aina palveluksessanne aamuharhasta iltamyöhään — arkina ja pyhinä.

ABRAMS FLOORING COMPANY
ASFALTTI-, KUMILAATTA-, FORMICA- ja KOVAPUULATTIOITA — Sijoittelua ja viimeistelyä. —
Telephone JU 2-5005.
1217 N. DIXIE HIGHWAY LAKE WORTH, FLORIDA

THRU-SKILL
SHIRTS and SLACK FACTORY
911 N. DIXIE LAKE WORTH, FLA.
Miesten housuja, pölypaitoja ja kevyitä takkeja suoraan tehtaasta. Ensiluokan laatu ja alhaisimmat hinnat.

MICKEY, INC.
PLUMBING CONTRACTORS
510 North G Street Phone JU 2-9411
LAKE WORTH, FLORIDA

FLORIDA ART GALLERY
KAKSI HUUTOKAUPPAA PÄIVÄSSÄ, klo 10.30 a.p. ja 7 illalla. Hienoin valikoima antiikkia, hopeatavaraa, itämaalaistoja ja hienoja taidetavaroita kaikilta maailman kiltailta.
905 LAKE AVE. LAKE WORTH, FLA.

SPORTS' HAVEN
513 LAKE AVE. Tel. 2-3030 LAKE WORTH, FLA.
Paremmen luokan VAATETUSLIHKE Michille ja Naisille ERIKOISALAME: Uimaranta vaatetusta HOUSUJA — PAITTOJA — URHEILUVÄLINEITÄ Low Price - Everything Guaranteed. Meillä puhutaan Suomea. CHARLES ja FANNIE WILLIAMS AUSTIN, omistajat

BENZ CHEVROLET, INC.
1515 No. Dixie. Phone JU 2-3311. LAKE WORTH, FLORIDA
CHEVROLET AUTOJEN ja TROKIEIN MYyjä, myös tarkistettuja käytettyjä autoja ja trokeja. Palvelun suorittavat korkeat koulutetut, tehtaassa harjoitettut henkilöt. MAALI- ja KORIOASTO Te saatte aina paremman kaupan BENZ CHEVROLET:issa.

Cater's FURNITURE
KAIKKEA KOTIIN!
813 LAKE AVE. — Phone JU 2-1579 — LAKE WORTH, FLA.

PARHAITA RUOKIA JA JUOMIA CASBAH STEAK HOUSE
BAARI — VÄRIJUOMIA
Erikoisuutena saksalaiset ruokalajit
628 LAKE AVE. LAKE WORTH, FLA.

Leon's Men's Shop
13 South Dixie, Lake Worth, Fla.
Urheilupuseroita — Urheilupaitoja — Hattuja ja kenkiä. Täydellinen valikoima työ- ja pitoväteistä.
Kohtuulliset hinnat!

FRANK J. KELLY,
Agent
State Farm Insurance Companies Auto-, henki- ja palovakuutuksia 107 No. Dixie. Phone JU 2-3355 Lake Worth, Fla.

Henry C. Preston
INSURANCE AGENCY
1203 No. Dixie Highway, Tel. JU 9031
LAKE WORTH, FLORIDA
Teidän avullassa ja kohtellais VAKUUTUSASIAMIEHENNE — YLEINEN NOTARIO —

CHAPPELL FURNITURE CO.
Phone JU 2-5857.
Missä kohtellais ja rehellinen palvelu on korkein pyrkimys. Annamme Green Stämppejä. 632 Lake Ave., Lake Worth, Fla.

FINLANDIA CAFE
11 So. Dixie, Lake Worth, Fla.
HYVÄ RUOKA kohtuullisilla hinnoilla. AINO KASPALA.

LEROY'S & ELLEN'S FRUIT SHOP
1004 Lucerne Ave., LAKE WORTH, FLA.
Me myymme tukkuihin ja vähittäin ja lähettämme ulos parhaita halvimmalla.

BROWNIE'S MEN'S SHOP
Kautta maan mainostettuja laatuja saatavana meiltä 5 South Dixie Lake Worth, Fla. Teidän ARROW-myymlämnne Lake Worthissa.

Kun olette LAKE WORTH:issa tapaamme **MAC'S SERVICE STATION**
Suomalaisen Tiedonvälitys 331 So. Dixie RT 1 Puhelinet JU 2-9196 — JU 2-8686. LAKE WORTH, FLA.

Aud's Barber Shop
915 Lake Ave., Lake Worth, Fla.
Ensiluokan parturit. Kunnioitamme suomalaisia liikeystäviamme!

Real Estate Broker
Wm. (Syrjälä) SYRALIA 113 Riedel Ave., Lake Worth, Florida Tel. JU 2-8997.
Back of Kwik Check West on 2 Ave. North.

Väkijuomien käytön tutkimus

Taipumuksellisten ja "normaalien" käyttäjien keskinäisistä suhteista

Mikäli juomien taipumuksellisuutta pidetään mittapuuna, voidaan väkijuomienkäyttäjät erottaa taipumuksellisiin ja "normaalisiin" (eli ei-taipumuksellisiin) käyttäjiin. Edellisillä väkijuomat ovat muodostuneet välttämättömyydeksi. Sen syväisempään erittelyyn menemällä voitaisiin taas jälkimmäisistä sanoa, että he kykenevät ottamaan ryypyn tai jättämään sen ottamatta.

Näin siis sen jälkeen, kun väkijuomat ovat kyllin kauan saaneet vaihtua käyttäjänsä joko taipumuksellisesti tai ei-taipumuksellisesti. Mitä on sen sijaan asia laita ottaessa ensimmäistä kertaa tekemisissä väkijuomien kanssa? Onko jo silloin löydettävissä määrättyjä ominaisuuksia ja piirteitä, jotka erottaisivat tulevan taipumuksellisen väkijuomienkäyttäjän ei-taipumuksellisesta? — Tämän kysymyksen selvittämiseksi amerikkalainen sosiologian professori Albert D. Ullman on suorittanut eräitä mielenkiintoisia tutkimuksia, jotka ovat johtaneet seuraavassa esitettuihin toteamuksiin.

Tutkimusten kokeluryhmä käsitti 143 kuitushuonevankia, joiden keski-ikä oli 41 vuotta. Useimpia haasteltiin päivää tai paria vankilaan saapumisen jälkeen. Haastattelut valittiin yksinomaan taipumukselliseen juomiseen viittaavien seikkojen perusteella.

Kontrolliryhmän muodosti 250 Tufts College'n miespuolista ylioppilasta, joiden keski-ikä oli 21.4 vuotta. Seitsemän ylioppilasta ei ollut koskaan nauttanut väkijuomia, joten heidät karjattiin pois tutkittavien joukosta.

Vangeille ja ylioppilaille tehty kysymykset olivat:

1. Muistatko milloin nautitte jotakin väkijuomaa ensimmäisen kerran?

2. Kuinka vanha olitte ottaessanne ensimmäisen ryypynne?

3. Mitä väkijuomaa nautitte tällöin?

4. Kuka oli seurassanne?

5. Missä nauttiminen tapahtui?

6. Mikä vaikutus sillä oli teihin?

— Ei minikäänlainen.

— Sai olonne tuntumaan hyvältä, sekavalta.

— Päihdytti teidät.

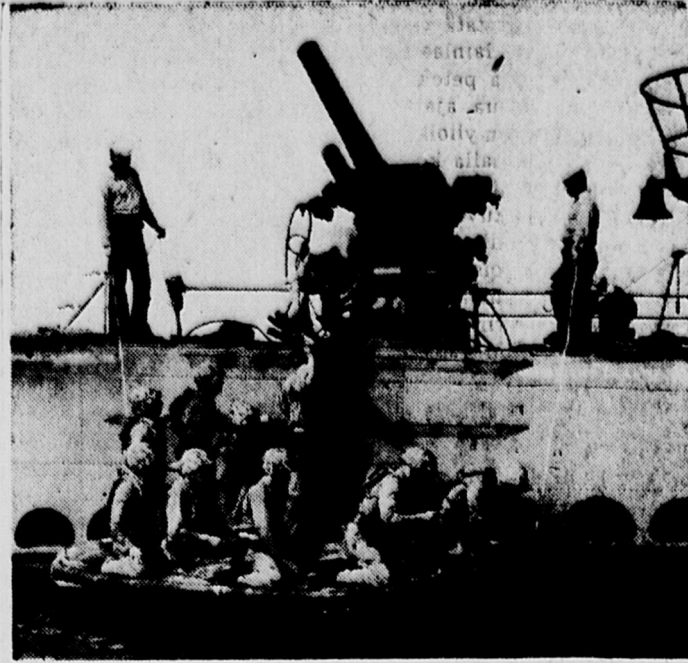
7. Tulitteko pahoinvoksi?

8. Kuinka pitkän ajan kuluttua nautitte seuraavan kerran väkijuomaa?

Näiden kahden ryhmän edustajien välillä näytti olevan merkittäviä eroavaisuuksia ensimmäisten juomiskokemusten suhteen. Olisi kuitenkin liian yksinkertaista olettaa, että nämä piirteet sellaisenaan erottaisivat taipumuksellisen juojan ei-taipumuksellisesta. Tutkimuksen tuloksia arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota eräisiin epävarmoihin tekijöihin, kuten esimerkiksi muistamiseen liittyviin psykologisiin tekijöihin sekä siihen, ovatko saavutetut tulokset aiheutuneet enemmän kulttuurillisista kuin todellisista eroavaisuuksista taipumuksellisten ja ei-taipumuksellisten väkijuomien käyttäjien välillä.

Hoitoa saanut alkoholisti yleensä joko todella muistaa varhaisimmat juomiskokemuksensa tai olettaa, että määrättyjä seikkoja on täytynyt silloin tapahtua. Kun kuitenkin tuskien kenelläkään rangaistusvangeista oli ollut minkäänlaisia kokemuksia hoidosta alkoholisinä takia, ei näytä todennäköiseltä, että heidän huomionsa olisi ollut erityisesti kohdistunut ensimmäisen juomiskerran muistamiseen.

Koska ajanjakso ensimmäisen ryypyn ottamisen ja sen muistinpalaamisen välillä oli huomattavasti lyhyempi ylioppilaiden kuin vankien keskuudessa, olisi tämän pitänyt merkitä heikompaa muistamiskykyä vankien taholla. Ullman'in tutkimusten tuloksista kävi kuitenkin selville, et-

ARMED FORCES DAY, 18 MAY 1957. Marine Corps exhibits will include men and equipment from amphibious forces of the fleet. Typical of Marine Corps activities displayed is a reconnaissance party, shown above, moving out on a simulated force against "enemy" beaches. Elsewhere, Marine Corps installations will be open to public view.

tä ylioppilaiden muistamisprosentti oli 65.4 ja vankien 89.5. Kun lisäksi tiedetään, että miellyttävät ja vastenmieliset kokemukset muistetaan paremmin kuin neutraaliset, näyttää vankien korkeampi muistamisprosentti selvältä osoitukselta siitä, että heidän ensimmäiset juomiskokemuksensa olivat läheisemmin minäänliittyviä kuin ylioppilasyrhmän keskuudessa.

Eräs epävarma tekijä tutkimusten tulosten arvioinnin kannalta on se, että ylioppilaat ja kuitushuonevankit edustivat erilaisia yhteiskunnallistaloudellista tasoa, ja ylioppilaat todennäköisesti korkeampaa. — Eri tahoilla suoritettujen tutkimukset juopouden runsaammasta esiintymisestä alempien yhteiskuntaluokkien keskuudessa ovat kuitenkin epäluotettavia syystä, että niiden kohteina on ollut enimmäkseen rappeutuneita alkoholisteja, joiden sosio-ekonominen taso kuoleman tai mielisairaalaan toimitamisen hetkellä on saattanut olla huomattavasti alempana heidän aikaisempaa yhteiskunnallista asemaansa.

Tutkimuksen tuloksia tarkasteltaessa on otettava huomioon myös kysymyksessä olevien ryhmien ikäeröt. Vankien ensimmäiset juomiskokemukset olivat nimittäin peräisin kieltolakiajoilta, ylioppilaiden taas sen jälkeiseltä ajalta.

Samalla kun tri Ullman huomauttaa, että ensimmäisen juomiskerran muistaminen sellaisenaan ei suinkaan ole osoituksena väkijuomien käytön taipumuksellisuudesta, hän kuitenkin on sitä mieltä, että kun ensimmäisen ryypynsa muistaneiden tutkittavien kaikki muut tätä juomiskertaa koskevat kokemukset kootaan yhteen, syntyy kokonaiskuva, jonka mukaan rangaistusvankien ja ylioppi-

laiden kokemukset tässä suhteessa eroavat oleellisesti tavalla toisistaan. Nämä eroavaisuudet ovat seuraavat:

1. Useimmat taipumukselliset kuin ei-taipumukselliset juojat muistivat ensimmäisen ryypynsä.

2. Taipumukselliset juojat olivat ensimmäisen ryypynsä myöhemmällä iällä kuin ei-taipumukselliset.

3. Useimmat taipumukselliset kuin ei-taipumukselliset juojat päätyivät jossain määrin ensimmäisen juomiskertansa yhteydessä.

4. Useimmat taipumuksellisista juojista olivat ensimmäisen ryypynsä muualla kuin kotonaan tai tavanomaisessa väkijuomien myyntipaikassa.

5. Useimmat taipumukselliset kuin ei-taipumukselliset juojat olivat ensimmäisen ryypynsä toisten kuin perheenjäsentensä seurassa.

6. Ajanjakso ensimmäisen ja toisen juomiskerran välillä oli pitempi taipumuksellisten kuin ei-taipumuksellisten juojien keskuudessa.

HELSINGIN AUTO-MURJASTELIJOILLE

Vietettyäni parin kuukauden loman Suomessa ja erityisesti Helsingissä, voin sanoa olevani oikein tyytyväinen kaikkeen näkemäni täällä syntymämaassa — melkein. Näyttää olevan, muotia, että muukalaiset arvostelevat nuorta Suomen tasavaltaa ja sen asukkaita — italialaiset Suomen naisia ja skottitytöt Suomen poikia. Haluaisin maailmaa kiertäneen Amerikan suomalaisena sanoa muutaman sanan maailman viiheläsimmästä ja typerimmästä autoilijaporukasta sekä valtoimmasta liikenteen tarkkailusta.

Kyllä Valloissakin lujaa ajetaan, mutta vain kiitoteilla eli speedwayllä, joita esim. New Yorkissa on kaksi Manhattanilla, eikä niillä sentään lapset kadun poikki ja rouvasihmiset kulje vastaisen puolen maitokauppoihin kuten tässä Mannerheimintie. Myöskin on ryhmityksillä ja alikäytävillä poistettu tieristeykset melkein kokonaan. Silti on Helsingin autoilijoilla aivan sama vauhti! Kaiken lisäksi näyttävät nämä kaupunki-torpparit hyvin feodaalisen alistavasti hyväksyvän nykyisen asiantilan — autohan on varallisuuden merkki ja varallisuus Herramme lahja vanhurskaille, ja muu porukka hyppiköön kuin maaorjat pellollaan kartanonherrojen ratsastaessa riistan perässä — tässä tapauksessa takaa-ajettujen jalankulkijoiden.

Amerikassa ei auto ole muuta kuin töihinmenoväline — vähän henkilökohtaisempi työkalulaatikko ja eurooppalaisille on tuo peltipalasa amerikkalaisen materialistisuuden päätödistä, mutta kukaan tulkoon uskollaan autuaaksi eli intelligentiksi. Näyttää siltä, että mitä törkyisempi sianruokaa kufjeittava kuorma-auto on, sitä

suuren kirurgin ehtiä tärkeään määränpäähän.

On hämmästyttävää nähdä esim. kuorma-auton lisäävän vauhtia ja tottavan torvea, kun perheenäiti lastenvaunuja työntäen on ehtinyt puoliväliin kadun ja raitiovaunuympäristön välillä. Ei tällaisessa tiiviisti rakennetussa ja muutenkin pinta-alaltaan pienessä kaupungissa kellaan semmoista kiirettä ole, minkä jokainen, joka odottaa raitiovaunua Mannerheimintie, joutuu todistamaan. Jokaisen Helsingin liikenneviranomaisen, joka joutuu näitä asioita valvomaan, tulisi viettää muutamia ikimuistettavia hetkiä esim. raitiotiepyssäkällä tai miksiä tuota onnettoman kapeaa kadunpinnan epätasaisuutta kutsuisi Mannerheimintien ja Tukholmankadun kulmassa. Tällä kohdalla ei ole minkäänlaisia valoja, ei edes keltaista varoitus- tai kehoitusvaloa, tietenkään ei ole minkäänlaisia suojapuskuria ja niin jatkuu kilpailu autoilijoiden kesken siitä, kuka pääsee ensimmäisenä Mannerheimintien alimäkeen ja ajetaan mahdollisimman kauan suoraa koroketta kohden, jotta vasta viime tingassa kapealla paikalla päästäisi ohi.

Kyllä olisi aika ottaa tämä asia poliittikassakin esille, kun hienoja virkoja jaetaan ja kun onnettomuus satuu, niin esivalta myöskin vastamaan raastuvan penkkiin! En ole vielä kertaakaan nähnyt kenenkään saavan sakkolappua tai tulleen pysäytetyksi liian kovasta ajosta. Silti kaike-laiset romakat hyrräävät niin, etteivät edes pärinäpojat pysty niitä ohittamaan!

Puhutaan paljon Suomen oikeusvaltiosta, ihmisoikeuksien puolustamisesta ja länsimaisesta demokratista ja julistetaan sanaa joskus ulkomaiden pakanoiden puolesta. Olisi hyvä, jos ei mentäisi merta edemmäskalaan, vaan otettaisiin semmoinenkin ihmistä muistuttava olento kuin jalankulkija huomioon. Jalankulkijaa ei saa tappaa äkillisesti eikä henkistä julmuutta harjoittaa niin, että hänen hermonsa muuttuvat matonku-teiksi. Jalankulkija on vielä sentään enemmistönä tässä maassa ja Helsingin kaupungissa, joten taloudellisesti katsottuna hänen suvupuohtoon häviämisenä on erittäin tyhmää, vaikka tähän olisi lailliset edellytyksetkin — kukas autoilijoille asfaltin sitten keittäisi? — (H.S.) Minnesotan poika.

MAHARADJAT JÄÄVÄT ELÄKKEELLE

Vain yksi Intian noin 600 maharajasta on marraskuun 1 päivän jälkeen enää hallitseva henkilö. Poikkeuksena on Maisurin maharaja, jonka presidentti Prasad on uskaiden toivomuksesta nimittänyt uuden, laajentuneen Maisurin valtion kuvernööriksi. Muiden valtioiden kuvernööreiksi on nimetty tavallisia poliitikkoja, joukossa yksi nainenkin, neiti Padmasha Naidu, josta tuli Länsi-Bengalin kuvernööri. Maharadjat, jotka brittien aikana vielä olivat hallitsevia ulutaita, on Intian tasavallan hallituksen toimesta lähetetty (ruhtinaallisle) eläkkeelle, mutta nauttivat eräitä etuoikeuksia, kuten koskemattomuut-

ta ja oikeutta omistaa kukin kaksi palatsia. Eräät maharadjat ovat myös Intian parlamentin jäseniä tai maan ulkomaanedustuksen palveluksessa.

GÖTEBORGISSA

muutti tuonnoittain ajasta ikuisuuteen muuan Sjödin-niminen asianajaja. Kun hänen jälkijääkönsä avattiin, saatiin tietää, että hän oli jättänyt koko omaisuutensa viimeistä pennosta myöten paikalliselle mielisairaalle. Kas näin hän itse perusteli toimenpiddettään: "Keräämästäni valdallisuudesta olen kiitollisuuden velassa yksinomaan niille täysin pököpöisille ihmisille, jotka aivan syyttä ja suotta käyvät toisiaan vastaan pitkiä, turhia ja kalliita oikeusjuttuja. Tämän johdosta ilmoitan viimeisen, vakaan tahoni olevan, että kaikki se, mitä minulta jälkeeni jää, jaetaan tasan niiden kesken, jotka ovat yllämainitun laitoksen hoidossa, koska heillä ei ole varoja tuhlatukseen niitä oikeusjuttuihin."

TILATKAA KAUTTAMME "VALITUT PALAT"

Suomessa ilmestyvä suomenkielinen "Reader's Digest", joka lähetetään suoraan siltä tänne tilaajalle.

Hinta nyt Yhdysvaltoihin \$3.00.

RAIVA AJA
Fitchburg, Mass.

New Port Richey, Florida

CARROUSEL DRESS SHOP

FULL LINE OF "WASTERS" APPAREL
105 E. Main St., New Port Richey, Fla.
Phone 3-722.

DAVIS'

PRESCRIPTION PHARMACY
Phone 6661. New Port Richey, Fla.
Harvey - Davis, Owner

W. C. DAVIS

RAKENNUSSTARPEITA
Sheetrock - Kattotarpeita - Maaleja - Rakentajien rautatavaraa.
Puhelin 2-2521
NEW PORT RICHEY, FLORIDA

Potter Bros - IGA -

FOOD - LINER
Tehkää siitä ruokatavara-ostoksienne päämaja.
NEW PORT RICHEY, FLA

Western Auto Associate Store

Kalastustarpeita, ulkoilamatkustustarpeita — Tarjereita, pattereita ja sähkötarvikkeita.
New Port Richey, Fla. Puh. 3661

JOHN D. LAW — L. P. GAS

Puhelin 2901
Kenneth E. Knowles, Mgr.
NEW PORT RICHEY, FLORIDA

Chasco Appliance

209 South Blvd. Puh. 4161
New Port Richey, Fla.
Frigidaire myynti ja huolto
McQuade maaleja — taloustavaraa — Sähkövälineitä — Tackler (välineitä).

MILLER'S BAR

Jossa tapahte suomalaiset ystävänsä JOSEPH OBEREDER, Jr. omistaja.
Boulevard, South
New Port Richey, Fla.

HUGO'S

Hyviä huonekaluja
Country - hinnoilla.
NEW PORT RICHEY, FLA.

PERMA-KING ALUMINUM PRODUCTS, INC.

210 Boulevard So. Phone 4343
New Port Richey, Florida
Aluminum and Fiber Glass Awnings
Venetian Blinds — Traverse Rods

GEO. A. SMITH

REAL ESTATE
Reliable Service... All the Time
NEW PORT RICHEY, FLA.

Arcade Jeweler

JOHN EDER, Proprietor
POST OFFICE ARCADE
NEW PORT RICHEY, FLORIDA

TONNIE'S

FEED & HARDWARE
625 W. Main St. Phone 5861
New Port Richey, Fla.
Täydellinen lajivalikoima
puutarha- ja nurmikkotarvikkeita
Fertilizer- Pesticides- ja
Sherwin-Williams maaleja

GULF STATE BANK

Federal Deposit Insurance Corporation'n jäsen.
Täydellinen pankkipalvelu
"trooppilisen Floridan portilla".
NEW PORT RICHEY, FLORIDA

NEW PORT RICHEY INSURANCE AGENCY

Fire Phone 4311 Auto
P. O. Box 757
New Port Richey, Fla. Liability Life

MAY'S DELICATESSEN

Leipomotuotteita
Suomalaisia leipää
Suolattua ja savustettua kalaa
111 West Main Street
NEW PORT RICHEY, FLORIDA

George's Market

NEW PORT RICHEY, FLORIDA
Puhelin 2-3831
Hyvää lihaa, hedelmiä ja kasviksia
Jäädetyttyä ruokia

ADAMEK BUILDERS SUPPLY

Lautaa — Rakennustarvikkeita —
Rautatavaraa
Täydellinen varasto kaikenlaisia
rakennustarvikkeita.
Puhelin 4892. — 522 W. Main Street
8PS maalla myydään ja suositellaan.

LANTANA JA BOYNTON BEACH, FLORIDA

THE DUKE

RESTAURANT
BAR & PACKAGE STORE
— Aterialin ulosvientipalvelu —
LANTANA, FLA.

Lantana Sundries

L. Irwing Ashauer
Lantana, Fla.

Lantana Paint and Supply

Puh. Lake Worth JU 2-6460
Maalaamattomia HUONEKALUJA.
LANNOTUSAINEITA
JOHN SCHROEDER, omistaja
P. O. Box 28, Lantana, Florida.

RAY LYTHGOE

VESI- ja LÄMPÖJOHTOPUTKI-
TUSTA sekä TARVIKKEITA
TYÖPAJA
614 North Dixie, Lantana, Florida
Phone Lakeworth JU 2-6565

Shep's Food Market

HYVÄÄ
LIHAA ja RUOKATAVARAA
LANTANA, FLORIDA

Sullivan Pharmacy

W. Durham Sullivan
111 E. Osborne Rd. JU 2-1200
Lantana, Florida
PRESCRIPTIONS — FILMS
COSMETICS

BOYNTON BEACH STATE BANK

BOYNTON BEACH FLORIDA
3 % maksetaan talletuksille
Member
Federal Deposit Insurance Corp.

LUKEKAA

KAIKKI
RAIVA AJASSA
OLEVAT
ILMOITUKSET!

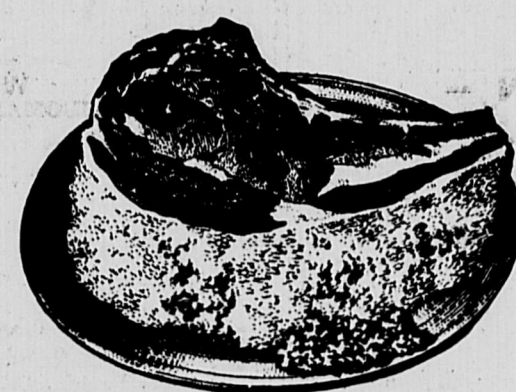
TILAA

Arvo Tuomisen
kirjat:
SIRPIN ja
VASARAN TIE
\$4.75
KREMLIN KELLOT
\$5.50
RAIVA AJA
Fitchburg, Mass.

SUPER-RIGHT HEAVY STEER BEEF

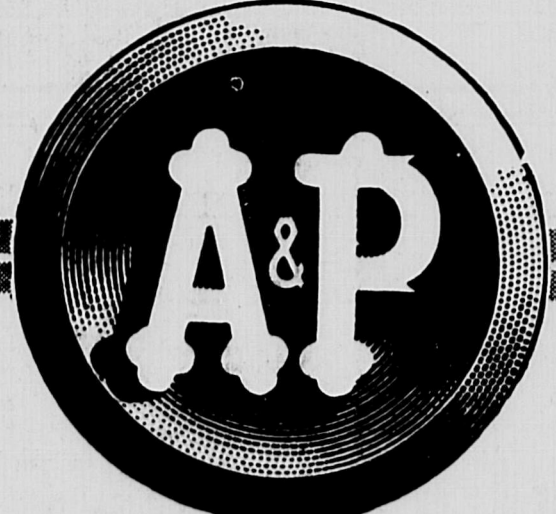
RIB ROAST

7-INCH CUT—No Short Ribs Included

59^c

SUPER-RIGHT MEATS
ONE PRICE —
AS ADVERTISED!

SUPER-RIGHT HEAVY STEER

Chuck Roast

Bone In — Block Style

POT ROAST

39^c

GARDEN-FRESH, THRIFTY FRUITS & VEGETABLES

GARDEN-FRESH, GREEN, TENDER SPEARS

Asparagus 2 LBS 35^c

Bananas 2 LBS 29^c

Spinach 1 LB 4 OZ PKG 29^c

(Equal to 2-10 Oz Pkgs)

Prices shown in this ad guaranteed at A&P Super Markets through Saturday, April 27 & effective in this community & vicinity.

Räsyäijän kellot

Kuulen ne kellot melkein joka viikko, toisinaan kaksi tai kolmekin kertaa viikossa.

Räsyäijän kellot ovat tylsiä äänisiä lehmänkelloja. Räsyäijä itse istuu penkillä nelipöytäisten vankkuriensa keulalla. Hevonen on parhaan aikansa elänyt, mutta se juosta hököttää. Kaviot kopsivat harmaaseen katuun: kap-kop... kop-kap... kap-kop...

Ihmänkellot ilmoittelevat asukkaalle, että räsyäijä on taas tulossa... se on nyt kohdalla... ja pysähtymättä nyt menossa ohitse. Kellojen kalkatus katoaa liikennehumuun. Hevonen on harvinaisuus New Yorkin liikenteessä. Jollakin tavalla täytyy äijän kanssa tehdä ennakkosopimus, jos toivoo, että hän pysähtyy ottamaan vankkureilleen pois heitettävää rojua. Vaunun perään on tavallisesti kytöetty riipumaan rautasängyn ruostunut verkko. Muuta ryönää on kuormana. Räsyäijän istuimen kohdalla on har-

maantunut kangaskatos sateen tai paisteen suojana.

Tänään on kevätpäivä. Aurinko hyvälle vanhoja asuntorakennuksia. Ke-
vään vuokso oli räsyäijä nyt koris-
tanut hevonsensa pätsit oranssin väri-
sillä, ruusuja muistuttavilla pöimui-
silla kangasmytyillä? Yhtä koreita
mytyjä oli myös penkin yllä kangas-
katojen sivuilla.

Niin monta kertaa kuin olen nähnyt
ja kuullut räsyäijän menevän täällä
New Yorkin kaduilla neljännesvuosi-
sadan aikana olen aina muistanut toi-
mittaja Kalle Tähtelän.

Kalle Tähtelä oli newyorkilainen
kirjeenvaihtotuttavani silloin, kun en
ollut vielä New Yorkia nähnyt. Hän
lähetti minulle pikku kuvauksia Ame-
rikan suomalaisista. Olin toimittaja
Keskilänellä ja julkaisin hänen kir-
joituksiaan. Kaikki me vielä elossa
olevat ihmiset olimme silloin noin
neljäkymmentä vuotta nuorempia

kuin nyt. Samoin oli Tähteläkin, jos
eläisi. Hänen varhaisista kirjoituksista
jää mieleen seuraava runoilu:

"Räsyäijän kellot
ne kalkaten soi".

Nämä sanat riittivät newyorkilaisil-
le, jotka olivat nähneet räsyäijän,
mutta keskilänteläisille oli kuvaus
puutteellinen. Eihän Tähtelä mainin-
nut edes hököttävää hevosta, ei sel-
vinnyt olivatko lehmänkellot valjaissa
tai kalkattiko äijä itse kelloja käsi-
lään. Tämä jäi hämäräksi. Paljon myö-
hemmin näin, että äijällä oli käsissään
vain ohjekset. Hevosen hökötyksen
nytkytys antoi lehmänkelloille tahdin,
jonka erotti muista äänistä.

Tässä tahdissa äänneetyt sanat "räsy-
äijän kellot ne kalkaten soi" soittavat
kaiken katoavaisuuden alakuolista va-
litusta. Siinä soi tylsä helähdys iloi-
semmin: päästään eroon tästä rojasta
kuitenkin, mutta samalla kuuluu su-
rullinen kalkatus, että uusia nämäkin
tavarat olivat joskus, mutta nyt ne
vihdoin menevät ja häviävät.

Kalle Tähtelä oli helsinkiläinen.
Hän tuli New Yorkista keskilänelle
suomalaisen lehden toimittajaksi. Toi-
mittajia oli useita. Tähtelä oli puku-
jensa ryhdik. Liikkeitensä puolesta
"maailman mies". Tukka tumma, pu-
vut vaaleahkot, värikäs solmio kuin
iso rusetti.

Hän oli ottanut suomalaisen nimen
Tähtelä, joka viittasi ylöspäin tähtiin.
Hänen isänsä oli Suomen mustalainen,
aiti suomalainen. Isän nimi oli Fran-
zen. Isällä mielestään oli ollut syytä
huomauttaa, että "en ole koulutunut
poikaani Kallea pikkoja varten". Asui-
vat lähellä rautatieoria. Kun Kalle
tuli toimittajaksi keskilänelle oli hän
naimissa vanhemman veljensä entisen
vaimon kanssa. Vaimoon ei huomio-
kiintynyt, mutta Kalle paremminkin
herätti huomiota. Hän teki toimitustyö-
tä, suomensi englanninkielestä pari-
kolmesataa sivua käsittävän kirjan
nimeltä "Natsareitin kirvesmies".

Usein nähti siltä, että Kalle ensin sa-
noi ja sitten vasta ajatteli. Hän teki
työtä vastaavantoimittajan kanssa sa-
massa huoneessa. Eräänä aamuna Kal-
le vilkaisi esimeistään ja kysäsi:
— Mitä on tapahtunut? Oletko sinä
ajanut viiksesi pois?

Esimies vastasi:
— Päinvastain, minä olen kasvatta-
nut itselleni viikset.

— Oh, yes, jotakin outoa siinä kui-
tenkin on.

Kalle Tähtelä kirjoitti toisinaan ar-
tikkelin toimitussivulle. Lehti oli juuri
tullut painosta ja Kalle luki omaa ar-
tikkeliaan. Pudisti sitten päätään ja
sanoi:

— Kyllä kirjoittamisessa on paljon
ajattelemista. Ensin pitää ajatella mi-
tä kirjoittaa ja kun se on painettu leh-
teen, niin sitten siinä vasta ajattele-
mista on.

Kävelin eräänä iltapäivänä Kalle
Tähtelän kanssa kaupungin laiteelle,
jossa talojen välillä oli laajoja vihreitä
alueita, käännyimme oikealle ja tu-
limme sitten Broadway-kadulle. Kul-
jimme komean koulurakennuksen
ohitse. Kalle huomautti:

— Tuohon koulun on järjestetty
iltakursseja. Minäkin käyn siellä.

— Mitä sinä opiskelet?

— Minä haluan oppia tuntemaan
lentokoneiden moottorit ja miten ne
toimivat. Hyvä opettaja.

— Mitäs toimittaja sellaisella tie-
dolla tekee?

— Ei sitä koskaan tiedä.

Kävelimme takaisin kaupungille.
Poikkesimme hänen asuntoonsa. Se
oli pieni asunto varjoisalla paikalla.
Kalle avasi seinäkaapin, kurotti käte-
nsä ja otti kouraansopivan lasipurkin,
antoi minullekin pikku lusikan ja sa-
noi:

— Syö sinäkin. Tämä on hyvää.
Se oli hunajaa, jota hän pisteli suu-
hunsa suurin annoksin. Se oli minulle
liian makeaa.

Silloin oli rauha, mutta sitten myö-
hemmin käskettiin sotakäiset miehet
virastoihin, joiden kautta kulki tie rin-
tamille.

Lehtiliikkeen miehet tottelivat kä-
skyä, lukuunottamatta Kalle Tähtelää
ja vähän vanhempaa miestä. Kalle oli

sanonut olevansa sodan vastustaja.
Molemmat henkilöt katsoivat.

Sitten saapui Kallella kirje Suo-
mesta. Se painettiin lehteen. Kalle ker-
toi, että Suomessa on ennenkuulumat-
ton, myrskyisä tilanne. Hän on omin
silmin nähnyt uskomattomia mielen-
osoituksia. Turussa oli hyökätty op-
pikouluun ja heitetty sieltä kadulle
Sakari Topeliuksen ja J. V. Snelmanin
ja muiden Suomen merkkienkilöiden
kipsiset kuvat. Ne oli löyly rikki. Nii-
den kasvojen kappaleet viruivat katu-
ojassa. Kalle oli tästä kauhistunut.

Ei tullut toista kirjettä. Mutta tais-
telut myllersivät siellä pelottavina.
Myöhemmin tuli Amerikkaan henkilöi-
tä, jotka olivat olleet Pietarissa, kun
en omistamisesta tapeltiin. Kalle
Tähtelä oli ollut tappelussa mukana.
Lyhyt, lauha mies Tuominen kertoi:

— Kalle Tähtelä oli lentäjä. Hän
oli oppinut lentotaidon Amerikassa.
Hän teki pommitusmatkoja rintamalle.
Ja ylempään hän oli. Hänellä oli uljas
uniformu... mistä lie saanut. Vyöllä
kaksi suurta revolveria. Ja nauhoja.
Nahkainen vyö oli leveä, kiiltävä ja
komea. Sota oli käynnissä. Taas lento-
matka rintamalle. Kallen viime ma-
ta. Hän joutui ristituleen, putosi lie-
kehtivään savuryöppyyn ja räjähdys-
ten lennättämään soratuiskuun. Hän
katosi hyökkäävien ja puolustavien
joukkojen jalkoihin, jotka monien
kertaan tallasivat ne tanteeet.

Kalle Tähtelä lie unohtunut monilta
tuttavilta, jos niitä elosakin on. En
minäkään häntä koskaan muulloin
muista, paitsi silloin, kun alkoi ka-
dulta kuulua verkkaan hököttävän he-
vosen kavioiden kapse ja niiden tah-
dissa "räsyäijän kellot ne kalkaten
soi". — K. A. Suvanto.

Fluoriidia juomaveteen

Tuoholmasta kirjoitetaan:
Kokonaista 37,500 kiloa fluoriidia,
joka on tullut maksamaan noin 50,000
kruunua on viiden vuoden kuluessa
sekoitettu Norrköpingin väestön toi-
sen puolen vesijohtoveteen. Näin on
tehty hampasmädän hävittämiseksi.
Tämä taistelu tuota ikävää hamma-
sivaa vastaan on osoittautunut tavat-
toman menestykselliseksi. Niinpä ham-

masmätä on vähentynyt noin 30 pro-
sintia väestönosassa joka on käyttänyt
fluoriilla kyllästettyä vettä. Kun kokei-
lua on vielä jatkettu kaksi vuotta li-
sää toivotaan hampasmädän vähenty-
neen puolella, fluorivettä nauttineiden
norrköpingiläisten keskuudessa.

Tämän viiden vuoden aikana suori-
tetussa kokeessa saatu erinomainen
tuloks on ilmeisesti vaikuttanut Ruot-
sin lääkintöhallitukseen siinä määräs-
sä, että se on nyt halukas suosittele-
maan fluorin käyttöä yleisesti ham-
masmätää vastaan.

Eräänä toimenpiteenä on ennen
kaikkea ohjeiden laatiminen fluorin
käyttämiseksi. Tähän asti sen käyttä-
minen kokeiluja lukuunottamatta, on
ollut kiellettyä. Seitsemän Ruotsin
valtakunnan kuntaa on nyt päättänyt
ruveta sekoittamaan fluoria juomave-
teensä.

Toisillakin hampasmätää hävittä-
villä ja vastustavilla aineilla ryhdy-
tään täällä kokeilemaan, mm. sellai-
silla joita sekoitetaan jauhoihin ja
muhin elintarvikkeisiin.

Nykyisin fluoria tuodaan mm. Tans-
kasta, mutta sitä voidaan valmistaa ko-
timaassakin. Jos puheena oleva pre-
peraatti saa yleistä käyttöä, on hyvin
mahdollista, että ruotsalaiset aloitta-
vat sen valmistamisen omassa maas-
saan.

Norrköpingin kokeilussa saavutetut

tulokset vahvistavat Yhdysvalloista
tiedotetut saavutukset. Siellä ham-
masmätä on näet saatu vähenemään
kokonaista 55 pros. seitsemän vuoden
aikana fluorin käytöllä.

Albanian kapinasta

Ateenassa — maaliskuussa.

Pari viikkoa sitten saapui neljä al-
banilaista pakolaista Kreikan puolel-
la sijaitsevaan Janinaan dramaattisten
seikkailujen jälkeen. Albanialaiset ra-
javartijat havaitsivat heidän pakoyri-
tyksensä, mutta miesten onnistui hä-
tistää takaa-ajajat kintereiltään piiles-
kelemällä päiväsaikaan syvissä lumi-
hangissa.

Pakolaiset ovat kertoneet eräitä
mielenkiintoisia tietoja Albanian olois-
ta. Tammikuun viimeisenä päivänä
pukkesi Albanian tilolaisen suunnan
kannattajien lietsomia mielenosoituk-

sia Albanianissa. Kun paikalliset tur-
vallisuusviranomaiset oli syösty val-
lasta, hallituksen joukkoja, kutsuttiin
apuun. Syntyneissä katulaisteluissa
sai surmansa parikymmentä ihmistä ja
noin 40 haavoittui. Kaatuneiden jou-
kosta löydettiin eräs jugoslavalainen
upseeri. Pakolaisten kertoman mu-
kaan tilanne muistuttaa suuresti Unka-
ria tapahtumia ennen keuhkan alka-
mista. Maassa odotellaan lähiainoia
muutoksia, jotka voivat koskea kaik-
kein korkeimpiakin johtohenkilöitä,
kuten Hodzaa ja Sehoa.

Pakoaan edeltäneenä päivänä mie-
het olivat saaneet tietää, että Tirana-
sa odotettiin lähiainoia erään venä-
läisen ministerin tuloa. Huhupuheiden
mukaan hänen oli määrä neuvotella
Albanian syntyneestä uudesta tilan-
teesta ja kommunistipuolueen keskus-
elimessä suoritettavista muutoksista.

VAPPUTERVEHDYS

Raivaajalle ja sen lukijakunnalle!

KENDALL CATERING CO., INC.

56 North St.

Tel. 2-3155

— Huolintaa kaikkiin tilaisuuksiin! —

Hääjuhlat, juhlapäivälliset, huvitilaisuudet

kuuluvat alaamme.

Perustettu 1915

Silloin kun aiotte ostaa koneita —

teollisuutta ja maataloutta varten,

tulkaa meille

E. K. WILLARD

Meillä on:

Ford Traktoreita — Dearborn Farmi-

kalustoa — New Idea Farmikoneistoa

— Pa Pec katkaisijoita Unadilla Siloja.

1160 MAIN ST., LEOMINSTER, MASS.

Puhelin 7-5587

HAUSKAA VAPPUA

ja hyvää kevättä ja kesää

toivottaa

Raivaajan lukijakunnalle

A. Z. GOODFELLOW

FITCHBURG, MASS.

VAPPUTERVEHDYS!

meiltä teille

RAY AND RED'S CAFE

842 Main Street

Fitchburg, Mass.

Pitkä ja monipuolinen kokemus

vakuutusosalalla

W. E. PUTNEY, INC.

Perustettu 1888

♦ ♦ ♦

AGENTS & BROKERS

Telephone 3-6908

574 MAIN STREET

FITCHBURG, MASS.

Jos on kysymys puusta, eikä muusta,
niin tulkaa meille tai kutsukaa
meidät teille!

GROSSMAN'S

156 Westminster Street - Fitchburg, Mass.

Puhelin 3-3764

KEVÄINEN TERVEHDYS

tämän lehden lukijoille!

SAWYER FUNERAL HOME

R. M. Liversage, Owner & Director

12 Brook Street

Fitchburg, Mass.

Puhelin 5-4324

HYVÄÄ VAPPUA, KEVÄTTÄ

JA KESÄÄ

kaikille suomalaisille toivottaa

PATARI OIL CO.

(High- ja Mechanic-katujen kulmassa)

Fitchburg, Mass.

Puhelin 3-3427

KAASUASEMA

Kaikenlaista polttoöljyä.

— Varma nopea palvelu! —

TILAA

I REMEMBER

Kirj.

Tyyne E. Konga

Mrs. Konga omistaa kirjan-
sa Anzio Beachheadin taiste-
lussa, Italiassa, kaatuneen
poikansa Toivo Johnin muis-
tolle.

Me saimme juuri uuden
lähetyksen tätä suosittua ja
paljon myytyä kirjaa. Siinä
on 269 sivua, hinta \$3.50.

Saatavana kirjakaupastamme

RAIVAAJA

Fitchburg, Mass.

VAPPUTERVEHDYS!

Fitchburgin Uusi Suomalainen Apteekki

CENTRAL PHARMACY

Sulo A. Waris, Reg. Ph.

758 Main Street, Fitchburg, Mass.

— Reseptit valmistetaan huolella ja kohtuuhinnoilla! —

Henkilö, joka lukaa seurustele
suurten henkilöiden kanssa

THE BOOK SHOP

536 MAIN STREET

FITCHBURG, MASS.

Tel. 2-9617

Täydellinen valikoima kirjoitustarpeita — Lahjatavaraa

Kortteja — Kaikenlaisia äänilevyjä.

Kaikkia uusimpia kirjoja.

Paikka, jossa ystävät tapaavat

toisensa on

LIGGETT — BROOKS'

REXALL DRUGS

Cor. Main and Oliver Sts.

Meiltä saatte sanoma- ja aikakauslehtiä ja
mitä tahansa alaamme kuuluvaa palvelua

PARK PHARMACY

Borden's Ice Cream

835 Main Street

Fitchburg, Mass.

Lily Wiinikka, Reg. Pharm.

Kokaiini, tuhoa tuottava aine

Kokaiinipensas on kotoisin Etelä-Amerikan trooppisista osista, missä se n. 200 sukulajilajikkeensa kera viihtyy mainiosti 600—1000 metrin korkeudella merenpinnasta. Kuitenkin vain 2 näistä pensaslajeista (Erythroxylon coca ja Erythroxylon coca) kelpaa kokaiinin valmistukseen. Niissä on sievät, valkoiset kukat ja tulihoukaset, jotka kasvavat aivan maan pinnalla. Kokaiinin pensas on kotoisin Etelä-Amerikan trooppisista osista, missä se n. 200 sukulajilajikkeensa kera viihtyy mainiosti 600—1000 metrin korkeudella merenpinnasta. Kuitenkin vain 2 näistä pensaslajeista (Erythroxylon coca ja Erythroxylon coca) kelpaa kokaiinin valmistukseen. Niissä on sievät, valkoiset kukat ja tulihoukaset, jotka kasvavat aivan maan pinnalla.

Vanhassa inkien valtiossa Perussa käytettiin kokaiinia ainoastaan uskonnollisissa menoissa, muu käyttö oli ankarasti kiellettyä. Espanjalaisten valloittajien mukana tapa on sitten vähitellen levinnyt muualle maailmaan. Aineen nauttiminen tapahtuu pureskelemalla kokapensaan kuivattua lehtiä joista lehtiruodot on tuoreina poistettu. Mausteena saatettiin käyttää kakkia tai kasvituhkaa syljen erittymisen parantamiseksi. Ainoastaan poikkeustapauksessa juotiin rohoksen vesiliuoksia. Tällä tavoin käyttävät

kokaiinipurijat — koqueros — päivittäin 30—50 g lehtiä, joka vastaa n. 2,5 g. puhdasta kokaiinia.

Säännöllinen, pitkäaikainen kokaiinin käyttö johtaa himoon, josta seurauksena on terveyden luhistuminen — usein maksavaurion seurauksena. Tschudi kuvaa tällaista onnetonta ihmispoliista seuraavasti: "Kaikilla koquerolla on löyhkäävä, iijettävän hajainen hengitys, kalpeat huulet, joita ympäröi tumma rengas, sekä vihreät kuluneet hampaat. Heillä on kävelynsä on horjuva, ihon harmaan-keltainen ja luonteensa epäluuloinen. He ovat himonsa vuoksi väpiseviä vanhuksia jo miehuutensa parhasssa iässä. Heidän lapsensa ovat usein vajeamielisiä ja terveydellään heikkoja. Tuberkuloosi, mielitautit, sukupuolitautit ja suuri köyhyys ovat heidän ainsia seuralaisiaan."

Kokalehden purjotia on useita miljoonia. Etelä-Amerikan valtioissa, etenkin Perussa, Boliviassa ja Columbiassa — vähemmän Argentiinassa ja Brasilissa. Tapa on onneksi hyvää vauhtia vähenemässä, sitä mukaa kun näiltä maiden kovin alhainen elintaso saadaan nousemaan.

Kokaiini. Puhdas kokaiini, jota kokapensaan lehdet sisältävät vaihtelevasti 0,2—1,3 pros., kuuluu morfiiniin.

heroiiniin, hampun ja opiumin jms. ja halutuimpia huumeaineita maailmassa. Sitä on vasta n. 100 v. ajan ollut laajassa saatavissa. Aluksi käytettiin kokaiiniliuosta yksinomaan ihon, limakalvojen ja haavojen tunnottomaksi tekemiseen ja oli se varsinkin silmälääketieteessä aivan korvaamaton. Nykyisin sen ovat syrjäyttäneet osittain tehokkaammat lääkkeet, jotka eivät aiheuta himoa pitkäaikaisesta käytöstä.

Kokaiinia käytetään huumeaineena monella tavoin. Tavallisin käyttö on juuhen syöminen tai nuuskaaminen. Kokaiinipäheen "kultakausi" oli varsinaisesti ensimmäisen maailmansodan molemmin puolin, jolloin sitä oli helppo saada apteekista tavallisessa käsipussakin. Jo v. 1910 kerrottiin lääkärin Pariisissa Montmartre-korttelin taiteilijapiirin käyttävän valituksella kokaiinia nuuskaamalla tai ihon alle ruiskutettuna. Usein tehtiin näinä aikoina erehdyksiä koettamalla vieroittaa morfiinista pois koettamalla kokaiinilla — jolloin henkilö tieteenkin sortui kokaiinin orjaksi. Vasta 1920 luvulla on kokaiini ja muut huumeaineiden kauppa saatu kontrolloiduksi tiukan kansainvälisen valvonnan ja lainsäädännön avulla.

Millainen on sitten kokaiinihuumeus. Kokaiiniin — niinkuin yleensä muittenkin huumeaineiden väärin käyttäjät — ovat jollakin tavoin "heikkoja luonteita" tai muuten omittaisia ihmisiä. Kokaiinismi on, pain vastoin kuin morfiinismi, suuresti "seurallinen pahe", koska puheensorina, musiikki ja liikehtiminen edistävät huumeuksen nautittavuutta. Ensimmäisillä kerroilla ei tavallisesti saavuteta minkäänlaista huumeusta tai hyvänolon tunnetta, vaan ainoastaan pahoinvointia, kärsien vapinaa, lihaskärsäkyä, hikoilua ja sydämentykytystä. Tottuminen tapahtuu kuitenkin pian ja pahoinvointitireet jäävät tulematta. Tavallinen alkuannos 0,1 grammaa kasvaa himon mukana jopa 15 grammaan päivässä suun kautta otettuna.

Kokaiinimallalle on tyypillistä näkö-, kuulo- ja kosketusharhat, jotka voivat olla sekä miellyttäviä että kerrassaan epämiellyttäviä. Eroittimet toiveutet ovat monesti etualla ja johtavat esteiden häviyttyä seksuaalisiin hurjasteluihin — usein luonnottomiin suhteisiin ja homoseksuaalisuuteen. Pienehköt annokset aiheuttavat

seurassa puheliasuutta, ajatukseen lennää, uusia ideoita ja taiteellista elävyyttäkin. Kokeilu on tavallisesti surkea itsesyytöksiin ja pahoinvointiin ja jätetty pahimmassa tapauksessa itsemurhaan. Krooninen kokaiinismi johtaa jo muutamassa kuukaudessa vaikeaan henkiseen ja ruumiilliseen vajavaisuuteen. Tavallisesti outuu kokaiinisti kummalliseen näkö- ja kuuloharjojen riivaamana onnettomaa mielisäntään. Onneksi ei kokaiinista vieroittaminen ole yhtä vaikeaa kuin esim. morfiinista, vaan se sahtuu se sairaalassa mielen rauhoittamiseen ja unilääkkeiden avulla ilman myrkyllisiä sivuotteita muutamassa päivässä. Miellyttävien muistikuvien vuoksi on uudelleen sortumisen vaara seurassa kovin tavallista. Kokaiinimallan havainnollistamiseksi kerrottakoon lopuksi otteita erästä kerrattomuksesta.

"18-vuotias kanslia-apulainen oli seurassa houkuttelu nuuskaamaan valkeaa jauhetta mukamas tunnelman kohottamiseksi. Sen jälkeen hän oli kahden vuoden ajan käyttänyt säännöllisesti kokaiinia eikä enää tullut toimeen ilman sitä. Aluksi huumeus toi miellyttävää kiihtymystä ja onnellisuuden tunnetta. Kaduilla kulkiessa olivat näkö- ja kuuloelämykset tarkempia kuin normaalista ja usein huvittavia. Viime viikkoina olivat kuitenkin kummalliset äänet ja varjot alkaneet seurata häntä joka paikkaan. Kerran kauheat varjot puhelivat keskenään hänestä erään järven rannalla. Niitä paetessaan hän syöksyi veteen ja pelastettiin vaivoin silminnäkijöitten toimesta. Toisen kerran kuuli hän erään ystävänsä äänen kehoittavan häntä matkustamaan luokseen toiseen kaupunkiin, vaikka potilas varsin hyvin tiesi tämän olevan tavattavissa läheisen kulman takana asunnossaan. Vaikka hän oli juuri riisuutumassa nukkumaan menneeseen, heitti hän vain takin päälleen ja lähti paljain jaloin asemalle tehden pitkän junamatkan tuohon kaupunkiin. Lopulta hän vainoamisharjojen vuoksi meni itse poliisin luo ja joutui sitä kautta asunnonsa hoitoon." — Karl H. Roschier.

— Siiri: "Minkä luulet sopivan parhaiten uuden purppura-vihreän leninikini kanssa?" Miina: "Värisokean polkatuttavan."

Myyty morsian

Keskiajalla noudatettiin Sisiliassa ja monin paikoin muuallakin läänitys-aitoksen alaisessa Euroopassa sääntöä, jonka mukaan paikallisella linaanherralla oli oikeus viettää ensimmäinen yö jokaisen alustalaisen vastaväitteen morsiamen kanssa lallisen aviomiehen siirtyessä vuorokautta myöhemmäksi. Tapa ei luonnollisestikaan ollut nuorten aviopuolisoiden mieleen, mutta kansan ei noina aikoina sopinut pahoin napista, joten "Jus prime noctis" eli ensimmäisen yön oikeus jatkui vuosisadasta toiseen. Ja jonkinlaista hopealanketta tarjosivat toki kulta ja kypäläntti, jotka linnanäntä aamulla antoi nuorelle vaimolle ja jotka hän omakäisesti kiinnitti tämän häppukuun korvaukseksi ja hyvän onnen toivotukseksi.

"Jus prime noctis" hävisi barbaarisien keskiajan mukana, mutta sen muisto elää vielä voimakkaana ja tavallaan hauskana muodossa Sisilian vuoristokylissä. Kun muualla maailmassa nuorelle parille tuodaan erilaista uudessa kodissa tarpeellisia käyttöesineitä häälahjaksi, Sisilian köyhät talonpojat antavat rahaa. Ja kun raha siellä on tiukassa, antajat tahtovat rahalleen muutakin korvausta kuin pelkän hyvän mielen, ja parhaan huihin tarjoaa morsiamen myynti hääjuhlan tanssiveriksi.

Kun siis hääjuhlan virallisempi ohjelma on päättynyt ja karkelon aika alkaa, valitaan suulain miehistä huu-tokaupantäijäksi, joka tarjoaa tanssivuoroja morsiamen kanssa. Ken suurimman setelin suostuu antamaan, hän saa ensi tanssin kunnian ja muut naapurit saavat vuoronsa sen mukaan, miten paljon he pystyvät huiusta maksamaan. Tanssittajista laaditaan luettelo, rahat kerätään ja aviomies kiinnittää kahisevat setelit neuvoilla häppuvun laskoksiin. Kun morsian on vihdoinkin "puettu rahan", saa anteliaan seurata menoa leikkipuheita singoten sivumalla. Jokaisella on tilaisuus karkeloon, kaikilla on hauskaa ja kun viimeinen vieras on poistunut, nuori pari voi kerätä sievoiset rahat häppuvastaan yhteisen taipaleen heipottamiseksi. Erikoislaatuinen on tämäkin kansantapa!

Ei voi \$6000 tuloilla avustaa äitiään

BOSTON — Putkityölläinen Nathan Feldman Dorchesterista, joka ansaitti viime vuonna \$6000, kieltäytyi maksamasta \$20,50 kuukaudessa vanhan äitinsä avustamiseksi. Seikka tuli esille aivan yllätyksenä Suffolkin korkeasaoikeudessa tuomari Jesse W. Mortonin käsitellessä Bostonin yleisen huollon valvontaviraston juttua Feldmania vastaan.

Valvontaviraston taholta väitettiin, että Feldman ansaitsee siksi hyvin, että hänen olisi autettava äitiään Mrs. Dora Feldmania, joka nyt saa vanhuuden avustusta. Feldman puolestaan väitti hänellä olleen kaikenlaisia menoja, ettei mitenkään kykene tukemaan äitiään. Feldman on naimisissa ja yhden lapsen isä.

Läkimiehen selostuksen mukaan miehen äiti asuu nyt tyttärensä luona ja on oikeutettu saamaan \$68,40 "kiintiön" kuukaudessa vanhuuden avustuksena. Hän saa kuukausittain \$45,90 sosiaaliturvan eläkettä, mutta tämä vähennetään hänen vanhuuden avustuksen "kiintiöstä", selosti valvontaviraston lakimies ja väitti Feldmanin olevan kylliksi varoissaan maksamaan tämän \$20,50 eron kuukaudessa. Samalla esitti vaatimuksen, että Feldman määrätään maksamaan tämän ja suorittamaan huoltovirastolle ne maksut, mitkä on annettu hänen äidilleen sitten kun oikeusjuttu alkoi. Tuomari otti asian harkitakseen ja antaa tuomonsa myöhemmin.

PIKKU KYLÄSTÄ MILJOONA-KAUPUNGIKSI

Vielä vuonna 1830 Chicago oli vain 50 ihmistä käsittävä hajanainen pikkukylä. Mutta pohjoisessa oli Michigan-järvi, joka oli yhteydessä toisiin todella isoisiin järviin ja lännessä virtasi Mississippin — joka, joka toimi tärkeimpänä kulkureittinä viljajavan si-

Lahjojen lahja on

Oskari Tokoin
kirjoittama

LAPSUUTENI MUISTOJA II

Tilatkaa se
alkavana vuonna
luettavaksi
Hinta \$3.00

RAIVA AJA
Fitchburg, Mass.

Meillä ovat palveluksessa
asiantuntijat!

PAUL J. WOODCOME INSURANCE AGENCY, INC.

Est. 1891 — Incorporated 1953

Phone 3-7407 — 3-7408

470 Main St.

Fitchburg, Mass.

VIRVOITUSJUOMIA

CITY BOTTLING WORKS

Palveluksessaanne vappuna ja aina

180 Mechanic Street, Fitchburg, Mass.
Puhelin 3-9135

Meidän puolemmme voitte kääntyä luottamuksella
kaikissa alamme koskevilla asioissa

WOOD MOTOR SALES, INC.

DODGE — PLYMOUTH

— Myynti ja palvelu —

"THE FORWARD LOOK"

209 LUNENBURG STREET

FITCHBURG, MASS.

Puhelin 3-6905

**kuluttaja,
kun vietät vappua,
kansainvälistä
työnpäivää,
niin muista silloin,**

ettei riitä, että liitymme yhteen ainoastaan poliittisia ja ammatillisia tavoitteita varten — muista, että kuluttajina, joita me kaikki olemme, me voimme kontrolloida tarvikkeiden hintoja ja laatuja, jos toimimme käsi kädessä.

meillä täällä maynardissa on hyvä pohja yhteistyölle ja mainiot mahdollisuudet kehittää suurta hyötyä tuottavaa osuustoimintaa.

kuluttaja, ota vastaan vapputervehdys omasta osuuskaupastasi!

UNITED CO-OPERATIVE SOCIETY

Maynard and Worcester, Massachusetts

KIMBALL'S

68:s VAPPUTERVEHDYS!

FITCHBURGIN JOHTAVIMMASTA

LIIKKEESTÄ

PUKUJA

Pojille ja isille

"Clothes for LAD and DAD"

KIMBALL AND SON CO.

480 Main Street

Fitchburg, Mass.

VAPPUTERVEHDYS!

CITY CLEANERS

PALACE LAUNDRY, INC.

655 Water Street

Fitchburg, Mass.

Puhelin 3-3024

Naiset, meiltä voitte mukavasti
ostaa kevät pukimenne

helen's

381 Main Street

Fitchburg, Mass.

Tel. 3-4902

Syökää parasta — Syökää meillä

MORAN SQUARE DINER

2 MYRTLE AVE.

FITCHBURG, MASS.

Puhelin 3-9549

Tarjoilemme ainoastaan parhaita ruokia mitä rahalla saa.
Tulkaa tapaamaan ystäviä ja nauttimaan
hyvistä ruoistamme!

Meiltä saatte puvun, joka
on kuin tilauksesta tehty

LONG'S MEN'S SHOP

385 Main St.

Fitchburg, Mass.

Tel. 3-6302

— Kuosi ja laatu aina! —

GRANT'S ESSO STATION

GASOLIINIA — ÖLJYÄ Y.M. AUTOTARVIKKEITA

Moottorien 'tuunausta' ynnä muuta siihen alaan
kuuluvaa palvelua.

231 KIMBALL ST.

FITCHBURG, MASS.

Massachusettsin sää: Tänään, yöllä ja huomenna selkeää ja lämmintä.

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

— Lakimies Alfred J. Anderson on toipunut niin hyvin, että tri Block oli "määrännyt" hänen menemään työhönsä konttoriin. Ja tänään Mr. Anderson sitten onkin tavattavissa konttorissaan monia keskeneräisiä asioita hoitamassa.

SAIRAANHOITAJATTARIEN MINSTRELINÄYTÖS

Burbankin Sairaanhoidajatarikoulun oppilaat esittävät tänä iltana jotakin niin hauskaa, että tuskina hauskempaa on Floridan huollettomissa, paisteissa oloissa elävillä. He ovat harjoitelleet varsin hauskan varieteen ja minstrelinäytöksen, jossa silmin nähdään ja korvin kuullaan huvittavaa ja nautittavaa. Laulut sitten soivat kauniina ja jolla korvat on kuulua, se tulkoon kuulemaan.

Näytös esitetään heidän oman rakennuksensa suuressa salissa klo 8. Näytöksen osallistuu kaikilla luokilla opiskelijoita. Johtaja on Verna Gilbreath. Jane Kerr laittaa puvut ja maskeerauksen. Yleisöä kutsutaan.

UUTISILMOITUKSIA

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street. Puhelin FI 2-3635. Aina palveluksessa.

Suomalainen KINTEIMISTOLIKE JARVI REAL ESTATE
2 Harding Street
Puh. FI 2-0183

MYYDÄÄN:
Ashburnhamissa, Crosby Roadin varrella erittäin sievä nykyaikainen farmi. Maata 78 eekkeriä, tuottava mustikkamaa, syvä kaivo, hyvä näköala. Hinta \$10,500. Edward S. King, Main St., Ashburnham, Mass. Puhelin Talbot 7-5508.

Huoneita vuokrattavana uuteen kuntoon laitettua MAJATALOSSA numero 10:ssä Cottage Squaressa, Fitchburgissa, Mass. Huoneisiin tulee kylmä ja kuuma vesi ja vuoteissa on kuulus Simmonsin patjat. Kypsyhuoneissa ammeet ja suihkut. — Puhelin 3-4465.

Myyttävänä miesten uusia kenkiä ja kalosseja. Myös korjataan kenkiä. City Shoe Repairing, 831 Main St., Fitchburg, Mass.

WEST TOWNSEND, MASS.

— MYYDÄÄN: —
15 eekkeriä maata, pieni talo, sauna ja autotalli sievässä mäntypuistossa. Lähemmäs.

EINO HEIKKILÄ,
New Ipswich, N.H.
Puhelin Greenville 287-4.

Öljyä ja kaasua polttava Florence-
merkin melkein uusi
KYÖKIN UUNI

myydään. Myös Frigidaire sekä muita taloustavaroita. 96 Hazel St., Fitchburg. Kysykää Mrs. Lassila.

SEMENTTI- ja CINDER BLOKEJA
Pyykkäkiä vapaata kustannusarvioita suomenpuhuvalla liikkeenhoidajalla Wm. Hakkielalla.
S. K. BLOCK CO.
East Templeton, Mass.
Puhelin: Gardner 1996

T. L. McCORMICK MUUTTOTYÖTÄ
Paikallista ja pitkämatkan trokijaa
Tel. FI 2-1745
27 Lunenburg St., Fitchburg, Mass.

Kokeilkaa uusia lämmittämiä KUIVAJIA
NORMAN'S BEAUTY STUDIO
101 Prichard St., Fitchburg, Mass.
Kaksi suomenpuhuvaa tukalaitajaa Prichard ja Oliver katujen kulmassa.
Puhelin 2-9202

GOODY — GOODY CAFE
ASHBY STATE RD.
FITCHBURG, MASS.

SAWYER FUNERAL HOME
RODNEY M. LIVERSAGE
hautajaisten johtaja.

SAWYER FUNERAL HOME
Tel. FI 5-4324
12 Brook St. Fitchburg

Pommihälyttäjä on nuorukainen

Poliisi etsii nuorukaista syyllisenä kahteen pommihälytykseen puhelimissa. Ensimmäisen hän teki korkeakouluun tiistaina aamupäivällä, toisen iltapäivällä klo 3.05 Fitchburg Savings Pankkiin Mainkadulla.

Poliisin ottaessa selvää liikkeissä olevista puhelinsoittajista Upper Commonin seudussa tuli selville, että n. 19-vuotias nuorukainen oli käyttänyt erästä puhelinta juuri siihen aikaan, kun jälkimmäinen hälytys tehtiin. Poliisilla on jonkin verran tunteenmerkkejä ja niiden perusteella kamataan kaupunkia lurjuksen tavoittamiseksi.

Toisen hälytyksen vastaanottaja oli Byron Merrill pankin rahastonhoitaja. Varoitusta oli sanonut: "Tahdon vain antaa tiedon teille, että pankissa on pommii asetettu räjähtämään klo 4."

Mr. Merrill sanoi äänen olleen nuoren miehen. Pankin työläiset ottivat hälytyksen kepposeksi eivätkä lähteneet pakosalle poliisien suorittamassa pommien etsintää. Sitähän ei tietyksi löytynyt enempää kuin korkeakoulusakaan.

AUTOJA VARASTETAAN JÄTKUVASTI ÖISIN

Tiistaina ilmoitettiin kolme autoa varastettuna, kaksi niistä turvallisina pidettyinä paikoista. Matthews Motor Co. Snowkadulla huomasi auton kadonneeksi käytettyjen autojen joukosta ja koska sitä ei missään ollut, oli se varastettu.

Toinen auton oli viety East Side Mobil Service asemalta Lunenburgkadulla. Auton omisti Raymond Stone Westminster Hill roadilla.

Kolmas auto katosi Crocker Burbank & Co. parkkeerauspaikalta omistajan ollessa työssä mainitun komppanian tehtaassa. Auton omistaja on Albert Guilmet Rindgeroadilla.

Kaupunki saa ostaa vesimittareita

Kuv. Furcolo on allekirjoittanut lain, joka poistaa kaikki ne esteet, jotka ovat olleet kompastuskivinä Fitchburgille hankkia 4500 uutta vesimittaria uloskuluneiden tilalle, joihin takia kaupunki menettää vuosittain noin \$30,000 arvosta vettä. Nyt kaupungilla on mahdollisuus lainata rahaa tätäkin tarvetta varten ja korjata kauan korjausta vaatinut epäkohta.

Vesimittarin ikä on korkeintaan 30 vuotta. Uusien mittarien ostoon tarvitaan n. \$100,000. Jo monien vuosien aikana vuorivaihtojensa vuoksi departementin superintendentti Kennedy on painostanut uusien mittareiden ostoa, koska kaupungille tulee vuosittain \$30,000 menetyksen verran Fitchburgin vesimittareita. Oletettavasti 4500 mittaria on puolet kaupungin vesimittareista ja kun monet niistä ovat 50 vuoden vanhoja niin ymmärtää, etteivät ne toimi kunnollisesti. Ja vanhojen korjaus tulisi maksamaan enemmän kuin uusien osto. Kun menetyksen on niin suuri, maksavat mittarit itsensä muutamassa vuodessa.

Käytössä olleen tavarain myynti

(RUMMAGE SALE)
First Methodist Churchissa Foxkadulla, Fitchburgissa kello 9-2 perjantaina t.k. 26 päivänä.

FITCHBURG ART MUSEUMIN VUOTUINEN BENEFIT RUMMAGE SALE

Hyviä vaatteita ja muita tarvikkeita, joita ovat lahjoittaneet museon jäsenet.

Perjantaina huhtikuun 26 päivänä, Christ Churchin seurakunnan huoneissa, jonne mennään Foxkadun puolelta.

Myynti aloitetaan kello 9:30 aamulla, päättyen kello 3 ip.

Mrs. GEORGE WALLACE, 3rd, myynninjohtaja.

QUINCYN OHJELMAJOUKKUEEN LAULU- ja SOITTOILTA

GARDNERISSA SUOMI HAALISSA
Lauantai-iltana huhtikuun 27 p:nä kello 7 illalla

ESITTELIJÄ ALKUSOITTO Roy-Aino-Liisa-Hjalmar-Pauline LAULUA Kaarina Chapman Säästää Roy Helander TERVEHDYSPUHE V. Annala VIULUSOULOJA Aino Holmberg LAULUA Alex Nielsen Säästää Roy Helander SOITTOA Liisa Alkio-Hjalmar Alkio-Paulina Mäki DUETTOLAULUA Rajia ja Roy Helander

FINALE

Ravintolatarjoilu — Pääsy vapaa!

Gardnerin Työväenyhdistyksen Huvitoukunta.

MILL REMNANT SHOP

KAIKENLAISIA KANKAITA TEHTAAN HINNOILLA

Tel. FI 3-4402

44 MAIN STREET, FITCHBURG, MASS.

ARMED FORCES DAY, 1957. Air Force exhibits will include men and equipment from flying formations of the Air Arm. Typical of equipment to be on display are F-100 Super Sabres, shown above on a practice mission near George Air Force Base, California. Elsewhere, Air Force installations will be open to public view.

"Luomisen" esitys B. F. Brownin salissa

Hayden oratorion "Luomisen" esitti Fitchburg Choral Society eilis-iltana B. F. Brownin koulun juhlasalissa hartaasti ja antaumuksella. Johtaja oli Edward Hanjian, säestys kahdella pianolla oli Donald Wilcoxin ja Doris M. Shledsin taitavissa käsissä. Kuorossa oli 37 laulajaa, solisteina James Joyce, baritoni, Edward Munro, tenori, Dolores Baldyga, sopraano.

Esityksen onnistumiseen vaikutti suurelta osalta sävellyksen tunnelmien ja hengen ymmärtämys ja esityksen selväpiirteisyys.

Kuoro oli hyvin harjoitettu ja noudatti johtajansa viitteitä tempon vaihteluissa kiittävästi. Erittäin miellyttävästi niin äänellisen kuin dramaattisen tulkinnan puolesta lauloi tenori Munro Raphaelin osaa esittäessään. Hänen lyryllinen äänsä soi kauniina ja taipuisana. Ja paljasta hyvää on sanottava myös sopraanosta. Miss Baldygan ääni on korvaahivelevän kaunis ja sen käyttöön hänellä oli tässä Haydin sävellyksessä erinomaisia tilaisuuksia.

On tietyksi itsestään selvää, että orkesterilla on tällaisissa sävelteoksissa oma osuutensa, jonka paikkaa ei täytetä millään muulla, mutta pierimänkin ammattilaisorkesterin hankkiminen kysyy dollarivarjoja. Hyvin harjoitettu kuoro ja huolellinen pianojen säestys sentään tarjosivat kuultavaa, jollaiseen Fitchburgissa ei ole liian usein tilaisuutta. Kuitenkin, kuten sanoo Raymond Morin, kuorolta puuttui korkeimpia vaatimuksia vastaava tunnelmointi ja hienous nyanssoinnissa, joka syventää ja laajentaa tulkintaa.

Otto Louhen viimeinen matka

Tänään klo 1 ip. tapahtui Otto Louhen hautaus Boskin hautausmaasta. Past. William Sumner ja konsuli Heikki Puranen puhuivat. Mrs. Tyyne Tanttula lauloi, Miss Emil Oja lausui runon, urkurina Mrs. Everett J. Daulton.

Kantajat Reino, Emil ja Frank Oja, Robert ja George Immonen, Peter Koski, Osmo Hjelm ja Louis Rolfe. Maallinen jännös kätkettiin West hautausmaahan Ashbyssä.

Vesidep. päämies sai sydänkohtauksen

John M. Kinsey, 46-vuotias kaupungin vesidepartementin väliaikainen superintendentti on Burbankin sairaalassa hoidettavana toissapäivä saamansa sydänkohtauksen takia. Hänen tilansa sanottiin eilen tyydyttäväksi. Mr. Kinsey kuuluu kaupungin insinöörikuntaan ja oli hänen otettava edellämäin toimi vastaan, kun siinä toimesta ollut Thomas Kennedy siirtyi yleisten töiden johtajaksi.

SAVUKE JA POIKASTEN TULITIKUT SYTYTTÄJÄ

Palokuntalaiset oli kutsuttava sammuttamaan tulta talon 30 Allen Pl. verannalla ja heinikkopaloa 156 Cedarkadulla eilen iltapäivällä. Molemmat olivat syttyneet huolimattomasti heitetystä palavasta savukkeesta. Fitchburg Paper Companyn tehtaan takalastilla Riverkadulla ja Fitch Hill avenuella Fitchburg State Collegien omistamalla lotilla syttyneet heinikkopalot olivat taasenkin tulitikkujen kanssa pelaileiden poikasten sytyttämiä, sanovat palokuntalaiset.

Yövuoron poliisin tehtävät useinkin sääliä herättäviä

Poliisikersantti Jacob E. Palo, yli 6 jalkaa 3 tuumaa pitkä, valvoo kaupungin ja yksilöiden turvallisuutta silloin kuin toiset nukkuvat. Eivätkä hänen yönsä suinkaan aina ole rauhallisia.

Sattuupa monestikin, että hän joutuu tekemisiin tilanteiden kanssa jotka kiihdyttävät hänen tavallisesti suuren miehen hyvää luonnetta. esim. tavata neljä pientä lasta talvisena pakkasyönä avuttomina kylmässä asunnossaan ilman ruokaa — äidin ollessa matkoillaan.

Hän tietysti kääntyy Lastensuojeluyhdistyksen puoleen viipymättä ja sitten alkavat tapahtumat kulkea nopeassa tahdissa. Häntä kutsutaan Lastenpuhdistus ja hoitoa vaille jätetyt lapset sijoitetaan hoidokeiksi parempien ihmisten koteihin, joko tilapäisesti tai pysyvästi, kuinka kulloinkin tehdä täytyy.

Usein kersantti Palo kääntyy Pelastusarmeijan puoleen, josta hänellä on sanottavana paljon hyviä tunnuksensanoja, esim. silloin, kun hän löytää kurjiin oloihin joutuneita, avuttomia lapsia nukkumasta jostain autosta. Puhumattakaan rikollisista, öinen kaupunkielämä kätkee helmoihinsa niin paljon sellaista, joihin kanss' tulevat kosketukseen ainoastaan öisin liikkuvat järjestyksenvallvojat. Eräs näistä on poliisikersantti Palo.

Seurakuntatouutisia

P. Paavaliin Ev. luth. seurakunta
Tänä iltana on nuorten kuorojen harjoitukset klo 6.45 ja klo 7.30 on seurakunnan vuosineljänneskokous. Paljon tärkeitä asioita.

Perjantaina on Suomi-College iltana. Walfrid Palojärven kuoro Gardnerista laulaa, Miss Ailes Winter soittaa pianoa, Dorothy Rosenberg ja Irene Pääkkilä laulavat dueton, Alli Tuisku- nen lukee kertomuksen ja pastori Toivo Rosenberg puhuu. Entiset Suomalais-Opiiston oppilaat laittavat tarjottua. Sydäminen kutsu kaikille.

Sunnuntaina suomalaisen jumalanpalvelus klo 9 aamulla, pyhäkoulu klo 10 ja englanninkielinen kirkonmeno klo 11.

Piirijuhlan suomalaisessa jumalanpalveluksessa laulava julkakuoro harjoittelee ensi tiistai-iltana klo 8 kirkkosalissa. — Kv.

STOP SHOP SUPER MARKETS

Liinavaatteenneko "melkein loppuun kuluneet"?

Naiset nähtävästi eivät saa koskaan kyllästy liinavaatteisiin. Mutta Stop & Shop on järjestänyt, että te saatte liinoja maksamatta ylimääräistä senttiä. Stop & Shopissa saatte vapaita Tap Value merkkejä... yhden jokaista 10 sentin ostosta kohden. Säästää merkkejä, joita voitte käyttää valitessanne lahjan tuhansista vapaita lahjoista.

Te säästätte myös nopeammin koska monet muut edistävät kaupat paikkakunnallanne ovat liittyneet Stop & Shop'in Tap Value merkkien jakelussa.

Alkakee säästää Top Value merkkejä TANAANI

ONNITELKAA YSTAVIANNE! Mukavin tapa on julkaista onnittelemus RAIVA AJASSA.

Oliko Napoleonilla tekohampaat?

Suuri englantilainen tietosanakirja Encyclopedia Britannica, joka ilmestyi ensimmäisen kerran vuosina 1768-71 Englannissa, on vuodesta 1929 alkaen amerikkalainen ja sitä julkaistaan Chicagon yliopiston valvonnan alaisena. Teosta uudistetaan ja täydennetään keskeyttämättä ja julkaistaan melkein joka tai joka toinen vuosi uusi painos.

Toimitus ylläpitää laajaa tiedotuspalvelua ja pääteoksen ostajat saavat kirjojen mukana 50 kuponkia, jotka oikeuttavat yhtä moneen kysymykseen, mihin asiantuntijat vastaavat ilmaiseksi. Vuosittain vastaa tietosanakirjan tiedotustoimisto noin 200,000 kysymykseen, jotka käsittelevät kaikkia tiedon aloja ja aiheuttavat usein päättävää ja vaativat erikoistutkimuksia.

Eräs henkilö teki äskettäin kysymyksen: "Onko taivaan lämpömittari tasainen ja jos se sitä on, syntyykö tämä tasainen lämpötila erikoislaitteiden avulla vai johtuu se siitä, että Jumala poisti luonnonlait ja huoletti siitä, ettei Paratiisissa tapahdu minkäänlaisia sään muutoksia?" Asiantuntijat vastasivat tähän monimutkaiseen kysymykseen aineetta koskevien enstien, pääasiassa keskiaikaisten teologien spekulatiivien avulla. Vastaus oli häilyvä mutta hyvin todistettu.

Vaikeampi oli kysymys, oliko Napo-

leonilla ollut tekohampaat hänen joh- terloossa, useimmat hampaistaan hy- taessaan sotaretkiä Egyptiä vastaan. Kysymyksen tekijä ei ollut mikään hii- jy kiusanteikijä taikka leikinlaskija, jo- ka halusi johtaa tietosanakirjan kaik- kietävät liukkaalle jälle, vaan eräs kirjailija, joka parhaillaan kirjoitti historiallista romaania. Hän sai vasta- uksen, että Napoleonilla oli aina sii- hen saakka kun hänet voitettiin Wa- hampaista taikka tekohampaista.

Our Grand Old Man

OSKARI TOKOI

matkustaa puolisonsa kanssa Suomeen touko- kuun loppupuolella. Koska hän täyttää 15 päivänä toukokuuta 84 vuotta, niin päätettiin hänelle järjestää bon voyage-juhla Clover Hill ravintolaan toukok. 15 päivänä kello 6:30 illalla. Illallisen yhteydessä pidetään lyhyitä impromptu-puheita ja esitetään musiikki- numeroita. Lippuja, jotka maksavat \$2.50, myydään etukäteen Työläisten Luottoyhdis- tyksen konttorista. Puhelin, Fitchburg 5-5300.

Tokoin ystävien puolesta komitea:

Aune Karkkainen, Ina Sliwinski, J. Gustav Laakso, Eino A. Tofferi ja Henry Puranen.

SUPER CO-OP MARKET

Kuluttajat heräävät!

Noin huudahti eräs mies, kun hän katseli sitä työtä ja touhua, mikä on käynnissä tämän supermarketimme kupeella. Ja oikein hän huudahtikin. Ei tätä myymäläämme laajen- nettaisi, elleivät kuluttajat olisi jo heränneet ja elleivät he yhä heräisi. Heräävät kulut- tajat aiheuttivat myymälässämme ahdingon ja pakoittivat hankkimaan lisää tilaa. Noin parin kuukauden kuluttua ahdingosta päästään. Tavarain varastoimista varten saadaan uutta tilaa 26,000 neliöjalkaa ja sama määrä tavarain esittelyä ja myyntiä varten. Heräävä kulut- taja edistää osuustoimintaa.

LIHAA:

Native ready to cook FOWL 3-3½ lb. lb. 29c
PORK LOINS whole or Rib Half lb. 45c
Grade A ready to cook HEN TURKEYS 12-14 lb. size lb. 39c
SQUIRE'S ARLINGTON
SKINLESS FRANKFURTS All beef lb. 45c
FRESH GROUND HAMBURG 3 lbs. - 79c

LEIPOMOSTAMME:

Apple Turnovers 3/25c
Danish Sugared Coffee Buns doz. 45c
Sliced Rye Bread light/dark loaf 25c

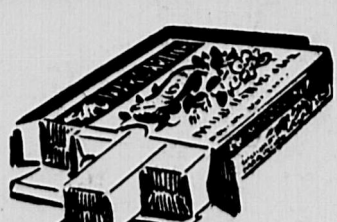
JÄÄDYTETTYJÄ RUOKIA

Crosse & Blackwell Orange Juice 6 oz. cans 2/29c
Sunkist Lemonade 6 oz. cans 3/35c

Hedelmiä ja vihanneksia:

Solid Red Ripe Tomatoes 12 oz. pkg. 29c
Peter Piper Grapefruit 6/39c
Florida Juice Oranges large size doz. 49c
California Navel Oranges seedless doz. 59c

MEIJERITUOTTEITA:

CO-OP Margarine 2 lbs. 45c
Borden's Buttermilk & Sweetmilk Biscuits 8 oz. cans 10c

SEKATAVARAA:

Betty Crocker Chocolate Coconut Macaroon Mix 2 pkgs./25c
Calo Cat & Dog Food 2/27c
Chicken of the Sea Tuna ½ size can 31c
CO-OP Evaporated Milk tall cans . . 3/39c
Ricco Brand Facial Tissue 400 count 2/35c
Royal Gelatin Dessert 4/25c
Tenderleaf Tea 10c off — 48 count pkg. 45c

Chase & Sanborn Coffee reg./drip lb. 95c
Chase & Sanborn Instant Coffee 2 oz. jar 47c
CO-OP Sweet fresh cucumber chips . . 16 oz. 2/39c
Morrell's Pride Snack 12 oz. can 35c

CO-OP SUPER MARKET

CONSUMER OWNED

815 MAIN STREET

FITCHBURG, MASS.